Les Notícies de LLENGUA i TREBALL

gener-març 2000
trimestral - núm.10
250 PTA - 1,4 EUROS

PUBLICACIÓ DEL SERVEI DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA DE LA UGT DE CATALUNYA

▶ Foto: Francesc Gras

reportatge:

IV Jornada llengua, treball i societat

La UGT de les Illes Balears davant el govern del pacte de progrés

Manifest del 25 d'Abril: per la llengua i el territori

El mercantilisme lingüístic, per Quim Gibert - Memòria popular: Enric Valor, l'home i les idees

Correu

▶ Fem memòria?

Robert Surroca i Tallaferro

A causa de les últimes diatribes que els nacionalistes espanyols del PP han engegat contra els bascos i catalans, penso que fóra bo recordar algunes coses. Quan Fraga Iribarne -una de les patums del PP- va ser ministre d'Informació i Turisme del general Franco, l'any 1963, es va clausurar, durant quatre anys, l'Òmnium Cultural juntament amb l'Institut d'Estudis Catalans, l'Obra del Ballet Popular, el Secretariat d'Orfeons de Catalunya i l'Agrupació Dramàtica de Barcelona -aquests, perquè feien teatre en català-. Va perseguir-se (intimidant la impremta on es feia) la revista *Serra d'Or*. Va sancionar-se el Centre Excursionista de Catalunya. El seu delicte? Monstruós: feien classes de català, llengua prohibida i perseguida. També el 1963, el consell de ministres, amb Fraga, va donar els *enterados* a les sentències de mort de Julián Grimau a l'abril, i les de Francisco Granados i Joaquín Delgado; investigacions posteriors han demostrat que aquests darrers no eren culpables del que se'ls va acusar i se'ls va matar.
Així actuaven aquests que ara són "demòcrates de tota la vida".

▶ El record del doctor Casassas

Marc Antoni Adell i Cueva

De València estant -i per l'AVUI- hem sabut del traspàs del professor eminent i ciutadà compromès Enric Casassas. De primera impressió et trobaves amb una persona eixuta, no només de físic, sinó de tracte, i res més lluny d'això; la seua mirada escrutadora i el seu tarannà afectuós i ferm alhora et corprenien de seguida. Eren els anys setanta i el catedràtic de química inorgànica -analítica ara, pel que sembla- es trobà presidint un tribunal per a l'accés al cos de mestres de Girona. Així que, amb la modèstia intel·lectual que el caracteritzava, ens demanà a la resta de membres que l'assessoràrem en aquells temes que no dominava - lletres, psicologia, pedagogia i francès.
Des d'aleshores no l'havia tornat a trobar fins fa pocs anys en uns Octubre: era el mateix doctor Casassas infatigable, combatiu i afectuós de sempre. No serà fàcil omplir el buit que deixa en la societat civil ni en l'acadèmia. El seu record, però, ens esperona a molts.

AFILIA'T A LA UGT, ARA SÍ!

Afilia't a un sindicat que defensa els teus drets i la millora constant de la qualitat de vida. Un sindicat que porta més d'un segle lluitant per la millora de les condicions laborals econòmiques i d'ocupació.

UGT

FULL D'AFILIACIÓ

NIF..... Nom i Cognoms.....

.....

Data de naixement...../...../Lloc de naixement.....

Adreça..... Tel. ( )

Municipi..... Comarca..... CP.....

Situació laboral: *Assalariat* ☐ *Autònom* ☐ *Aturat* ☐ *Jubilat o Pensionista* ☐

DADES PROFESSIONALS

Empresa..... CIF.....

Núm. Seg. Soc. Empr..... Data d'alta...../...../.....

Règim laboral: *Funcionari* ☐ *Estatutari* ☐ *Laboral* ☐

Ocupació o càrrec..... Categoria.....

Adreça centre de treball.....

Municipi..... Comarca.....

Codi postal..... Telèfon ( ).....

DADES BANCÀRIES

Banc / Caixa..... Agència núm.....

Adreça.....

Municipi..... Codi postal.....

CODI COMPTE CLIENT			
Entitat	Oficina	DC	Núm Compte

UGT

Unió General de Treballadors de Catalunya

Envieu-la: Rambla Santa Mònica, 10. 08002 Barcelona. Més informació: Tel. 304 68 00.

Editorial

el nostre fracàs col·lectiu

La majoria absoluta del Partit Popular ens ha colpit, ens ha preocupat, ens ha dolgut. Moltes veus diferents ho hem sentit com un fracàs col·lectiu de tots aquells que d'una manera més o menys intensa vam viure l'antifranquisme i vam bastir uns referents democràtics compartits que han presidit la vida pública d'aleshores ençà.

I ara què? Aquest és el segon pensament, i una nova resposta compartida: ens hem d'espavilar, tots junts, per reflexionar i per col·laborar plegats molt més que fins ara.

Ara per ara la resposta del Partit Popular és serena, però no podem oblidar ni les actituds ni les decisions dels darrers anys, ni tampoc el "Pujol, enano, habla castellano" i el "Almunia, jódete, España es del PP". Ara toca esperar, rumiar i treballar.

La Catalunya autònoma amb progrés, convivència i benestar social és una realitat, però amb precarietat i reptes cabdals per a la seva existència. Tot sent conscients de les oportunitats perdudes per uns i altres, hem de posar l'èmfasi en la definició d'un projecte de futur engrescador per a la majoria de ciutadans. Pel que fa a la llengua i la cultura, la impugnació de la unitat de la llengua és tot un fracàs, en particular de CiU i del PSC. I hi ha massa retòrica de tots plegats. Alhora, malauradament, la cultura no és una prioritat.

En el marc de la globalització, l'enfortiment de la diversitat esdevé una aportació positiva i la cultura esdevé imprescindible per a la cohesió col·lectiva, en particular per a una nació sense estat com la catalana. Aquesta pot ser una de les nostres contribucions.

CRÈDITS

LES NOTÍCIES
Director: **Antoni Lort** * Edita: **Secretariat Nacional de Catalunya**

LES NOTÍCIES DE LLENGUA I TREBALL
Director: **Joan Guàrdia** * Cap de redacció: **Agustí Puig** * Coordinació: **Anna Lliuró i Marc Martínez** * Màrqueting: **Josep M. Andreu** * Consell de redacció: **Xavier Barberà, Sònia Llinàs, Antoni Lort, Josep M. Niubó, Francesc Poch, Josep Puig i Pla i Sally Revuelta**
* Disseny gràfic i maquetació: **José Antonio Guerrero,** * Fotografia: **Arxiu UGT de Catalunya, Francesc Gras i Gerard Poch.**
Redacció: rambla de Santa Mònica, 10, 08002 Barcelona * tel 93 304 68 00 * fax 93 304 68 25 * e-mail: alliuro@catalunya.ugt.org * tiratge: 6.000
dipòsit legal: B-15.113-97

amb la col·laboració de
Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Direcció General de Política Lingüística

Sumari

Correu 2

Editorial 3

IV Jornada llengua, treball i societat 4

Breus 13

El mercantilisme lingüístic i altres prejudicis 14
per Quim Gibert

Externalització dels serveis públics 15

Entrevista a Joan Melià 16
per Agustí Puig, Joan Guàrdia i Miquel Servera

Mares de la Plaza de Mayo 22
per Nicolás Cortés

Art i lletres: Fotografia. Concepció Pujades 23

Art i lletres: Poema, per Jordi Valls 24
Sobre ídols i tribus, per Agustí Puig i Masip

La UGT de Balears davant l'únic pacte "a la balear" amb garantia d'origen 25
per Miquel Servera

Hemeroteca 26

Enric Valor 30
per Marc Martínez

SI VOLS:

Fer-nos arribar alguna col·laboració que consideris que s'escau amb el tarannà de la nostra publicació o rebre periòdicament "Llengua i Treball " al teu domicili o lloc de treball

FES-NOS ARRIBAR LES TEVES DADES I /O APORTACIONS A:

Servei de Normalització Lingüística
UGT de Catalunya
Rambla de Santa Mònica, 10
08002 BARCELONA

tel. 93 304 68 00 - fax 93 304 68 25
e-mail: alliuro@catalunya.ugt.org

Fe d'errates: les fotografies del reportatge 11 de setembre (núm. 9) són d'en Francesc Gras

Reportatge

IV llengua, treball i societat

Jornada

La Pregunta

ENQUESTA ASSISTENTS A LA IV JORNADA LLENGUA, TREBALL I SOCIETAT. Lleida, 31 de gener de 2000

QUÈ ET SEMBLA LA JORNADA?

MARCELA SEGURA, UGT-Tortosa, organitzadora sindical

"Molt bé i molt interessant. Totes les intervencions han estat molt bé, i crec que s'ha organitzat amb molta cura. Potser han tardat molt des de les últimes fins ara, però crec que ha valgut la pena l'espera. Crec que haurien de ser més sovint. Una a l'any no estaria malament."

ANDREU VÁZQUEZ, AVALOT, UGT-Segrià

"Molt positives. S'han tractat uns temes bastant interessants per al nostre país, com poden ser que intentem que la nostra llengua tingui prou repercussió a tots els mitjans, tant laborals com de qualsevol altre àmbit social. Crec que almenys s'ha intentat donar una impressió des de tots els punts de vista, des dels més estudiosos als més polítics. I això crec que és important, que almenys una part de la nostra societat es mulli amb el que pensa. Suposo que al final la responsabilitat que aquestes idees es portin a la pràctica és de tota la societat i no només de tots els que són aquí."

ALBERT MATEU, AVALOT-Lleida

"Fins al moment em sembla una bona cosa que des de la UGT es facin jornades d'aquest tipus, i més tractant de llengua. Crec que és la manera de començar, tot i que fins ara sembla, per l'opinió que sigui, una cosa una mica reticent que la gent digui que un sindicat entri en aquests temes, jo ho trobo el més interessant. Com a crítica, una mica el fet que hi hagi hagut poc debat, almenys aquest matí. Però, bé, una valoració totalment positiva en el sentit aquest."

RAMON MATEU, UGT-Segrià

"Magnífica. Pel que fa a la tarda és una mica decebedor que ens hagin fallat tantes persones. Potser ho haguessin pogut fer una mica més... diríem, entenedor, no? Hi ha hagut persones d'un partidisme una mica diferent: Siurana i Ferrer, potser no han estat Carod Rovira i Maragall... Però jo crec que així i tot ha estat magnífic. Molt content, i a més reconec que la gent que les ha dut a terme o ha muntat aquesta jornada, l'ha treballada, eh? Tot i que no s'ha acabat encara, falta la cirera del pastís."

LLUÍS FONT, FSP-Tarragona

"Jo he estat a les quatre jornades de Llengua, Treball i Societat, i aquesta és de les vegades que m'ha agradat més. Tant aquesta com la de Tortosa, que va ser la darrera, em sembla, va estar bé, però aquesta l'ha superada. Suposo que la pròxima ho serà encara més. Però aquí hi ha hagut potser més variació que, potser, a la segona i la tercera ja que començàvem i no sabíem ben bé com muntar-la, però aquesta he vist que està més ben cohesionat el tema, més ben buscat..."

MIQUEL SERVERA, secretari de Formació de la UGT Balears

"Crec que ha estat força interessant. Ja vaig assistir a la de Tortosa, en la qual també la UGT-Balears va participar en qualitat de coorganitzador i també va intervenir en una ponència -com a representació vaig ser-hi jo mateix-, i vaig intervenir en representació de la UGT Balears. Més o menys he assistit a aquestes dues taules i em semblen bastant interessants. I sa nostra il·lusió, ses nostres ganes, conjuntament amb UGT de Catalunya i amb les institucions de ses Illes Balears, organitzar la pròxima, ja que s'ha cobert la tanda de les quatre províncies d'aquí de Catalunya i la pròxima, l'ideal seria que fos a les Illes Balears. I, també, que la gent tingués temps i l'oportunitat de conèixer una miqueta el que són ses illes."

Foto: Francesc Gras

Valorem de forma molt i molt positiva el desenvolupament de la jornada perquè s'han assolit amb escreix els objectius que ens havíem plantejat:

* La jornada és una trobada oberta de compromís i de reflexió, i també una trobada informal entre gent procedent de diferents àmbits.

* Periòdicament convé fer públic el nostre compromís amb el país i, alhora, reflexionar en veu alta sobre els camins a seguir. Quin és l'equilibri adequat entre identitat, projectes, estat del benestar i competitivitat?

* La nostra condició de nació sense estat ens obliga a enfortir els consensos interiors i a atorgar una importància estratègica a la llengua i la cultura, com a instruments de construcció social, molt més enllà del que s'ha fet fins ara.

* La coordinació i la col·laboració entre territoris, governs, institucions, entitats i agents econòmics i socials han de permetre un enfortiment de la consciència col·lectiva i alhora del concepte de ciutadania. Més enllà de la dependència i més ençà de la patrimonialització.

Els objectius són ambiciosos i la nostra capacitat limitada, però modestament entenem que aquesta és la nostra línia de treball. Hi van assistir més de 700 persones, al llarg de les més de dotze hores de durada de la jornada. Ultra la quantitat, estem satisfets tant pels assistents com per les diferents intervencions, tot i ésser conscients que algú pot desitjar un registre menys divulgatiu, o més punyent en el cas dels representants polítics.

L'Auditori Enric Granados de Lleida, magnífic i preciós, a punt per acollir-nos. Cal agrair la disponibilitat i l'esforç dels responsables de l'Auditori perquè ha anat més enllà de les seves obligacions.

Un agraïment públic i sentit a les entitats i les institucions que ens han donat el seu suport: Associació Cultural del Matarranya, Òmnium Cultural, Acció Cultural del País Valencià, Consorci per a la Normalització Lingüística, Conselh Generau d'Aran, Direcció General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, Diputació de Lleida i Ajuntament de Lleida. Esmentar també la col·laboració i/o la disponibilitat de material de l'ADEC Associació en Defensa de l'Etiquetatge en Català, OM Organització pel Multilingüisme, Plataforma per la Llengua, ACCC Associació per a un nou Congrés de Cultura Catalana. Encara, l'alè de tot un seguit de persones amb qui compartim molts anhels.

Foto: Gerard Poch

Foto: Francesc Gras

Foto: Francesc Gras

Foto: Francesc Gras

Dèiem al tríptic de la jornada que aquesta és una trobada oberta de compromís i de reflexió, i també una trobada informal que resulta molt productiva entre gent procedent de diferents àmbits i que facilitem mitjançant un horari esponjat.

L'esplanada d'accés a l'auditori, amb el rerefons de la pancarta de l'Avalot-Joves de la UGT de Catalunya en defensa de l'escola pública- ja permet les primeres coneixences i contactes. Llorenç Bravo i Miquel Servera, secr. gral. i secr. de Formació respectivament de la UGT de les Illes Balears parlen amb en Joan Guàrdia (NL UGT de Catalunya) i en Ferran Lozano, director del Centre de Normalització Lingüística de Terrassa. Els companys illencs reiteren el seu interès en l'organització d'una jornada a les Illes tot comptant amb la nostra col·laboració i, com a casualitat indicativa, en Miquel Servera ens explica la seva etapa de mestre a Terrassa.

A la recepció,sempre solem posar-hi un taulell de material tant del sindicat com de diferents entitats cíviques, per facilitar informació als assistents i afavorir la coneixença sobre què fa cadascú.

L'auditori, ple, oferia un aspecte magnífic. Era l'hora de les intervencions.

L'èxit d'una jornada d'aquestes dimensions requereix una bona programació prèvia, però resulta indispensable una gran coordinació, en aquest cas entre Barcelona i Lleida. Enguany la coordinació ha funcionat com mai. Les companyes de la Unió de les Terres de Lleida no van parar durant tot el dia. Organitzar una jornada d'aquestes dimensions comporta per força moments de tensió, i en un moment donat s'escapa una paraula més alta que una altra. Quan això passa cal disculpar-se. La crònica d'un esdeveniment pot recollir aquests aspectes, perquè al capdavall esdevenen decisius.

La llengua i la cultura com a instruments de cohesió social i nacional. Aquest és el títol suggerent del col·loqui del matí. Se'ns pregunta si publicarem les diferents intervencions de la jornada, i la resposta és que sí; l'encartament del pròxim número de *Les Notícies de Llengua i Treball* el dedicarem als continguts de la jornada. Ací, però, esmentar la pertinença de vincular llengua, cultura, cohesió social i cohesió nacional.

Foto: Francesc Gras

El 31 de gener d'enguany es va presentar a Lleida el *Manual Sindical* de la UGT de Catalunya, editat pel Servei de Normalització Lingüística. L'edició ha comptat amb el suport de la Comissió Europea i de la Generalitat de Catalunya.

El *Manual Sindical* és un material per poder confeccionar els documents que fem servir els sindicalistes en la nostra feina diària. És un llibre de consulta, enquadernat amb espiral i amb un paper adequat perquè l'ús no el malmeti. Alhora, conté un disquet amb els models de documents, de manera que podem incloure la informació al nostre disc dur i treballar-hi molt fàcilment.

El *Manual* consta de dues parts diferenciades: una dóna informació per a la confecció de documents, i a l'altra hi ha els models dels documents concrets. Serveix per aprendre a confeccionar cartes, comunicats, convocatòries, actes, certificats, instàncies, notes de premsa, denúncies, dimissions, manifestos, informes i instruccions notarials.

De cada document hi ha una breu explicació de què és, perquè serveix, com es confecciona i una disposició gràfica de com situar-hi la informació.

També inclou els documents de comptabilitat que fa servir la UGT, com ara factures, notes de despeses, cobraments...

Un altre apartat, el de publicacions ens servirà per no deixar-nos cap dada important quan haguem de publicar algun document rellevant.

A l'apartat Annex de documentació hi ha diferents models de documents. Aquests models són els que hi ha al disquet, per tant, es treballa amb el disquet i el llibre alhora.

Per instal·lar la documentació del disquet al disc dur, cal seguir les instruccions de les pàgines 1 i 2. Després a la pàgina 138 trobarem com fer servir els documents un cop instal·lats al nostre disc dur.

Aquest material està pensat perquè sigui pràctic i fàcil de fer servir. Necessari per a tots els delegats i delegades, que el poden sol·licitar al Servei de Normalització Lingüística de la UGT de Catalunya, telèfon 93 304 68 00.

Rosó Herrera
SNL

Reportatge

En Francesc Neira, director de la Fundació Josep Comaposada, fa de presentador i de mestre de cerimònies amb el seu *savoir faire*. Cal un agraïment molt particular a l'Antoni Siurana, alcalde de Lleida, per la seva salutació de benvinguda a la ciutat de Lleida, per la seva intervenció improvisada a l'acte públic i cívic de la tarda -de fet també ens va acompanyar durant el sopar i el recital- i perquè més enllà del suport econòmic vam comptar amb l'interès de l'Ajuntament de Lleida envers d'altres detalls: guàrdia urbana, pàrquing, autocars, auditori, permisos, etcètera.

Fotos: Francesc Gras

Fotos: Francesc Gras

Al migdia toca dinar. Érem 660 persones, amb pastís i tot. Altra volta les salutacions entre persones que feia temps que no es veien o les noves coneixences. Sembla un tema menor, però nosaltres el veiem cabdal, perquè al capdavall la coneixença personal esdevé prèvia al desenvolupament d'iniciatives. Ja sabem que en bona mesura tota societat s'orienta pel camí que tracen les organitzacions complexes, però en el dia a dia i com a concepte global les persones, en definitiva els ciutadans són -haurien de ser- els protagonistes.

Entre plat i plat el company Isidre, de Correus, ens presenta la Sophie, una noia francesa estudiant d'hispàniques a França. És a terra catalana per fer un estudi sobre la prohibició i la persecució de la llengua catalana durant el franquisme. Davant l'hostilitat del professor d'hispàniques de la Universitat de Barcelona que li havia de fer de tutor, vagarejant pel bar de la facultat un senyor gran li va donar conversa i la va incitar a assistir a la jornada. L'hem ajudat en tot allò que ha estat al nostre abast i ara ja disposa de l'assessorament voluntari d'un professor de sociolingüística, de l'Institut de Sociolingüística Catalana i de nosaltres mateixos.

S'acaba el dinar i, mentre esperem les postres, de sobte, s'apaguen els llums, sona la música d'Amics per sempre, de les Olimpíades de Barcelona 92, i apareix un pastís. Va ésser un moment emotiu i simpàtic que als organitzadors ens va permetre un clic psicològic de relaxament; a partir d'aquell moment, penses, la jornada ja rutlla sola.

Durant els tres mesos de treballs preparatoris de la jornada, un parell de vegades es va plantejar fins a quin punt resultava raonable aprofitar-la per fer la presentació pública de la constitució a Lleida de l'Avalot-Joves de la UGT de Catalunya. Per què no, si precisament la nostra filosofia consisteix en defensar i promoure l'ús de la llengua catalana perquè és la nostra llengua i és el nostre dret com a nació catalana que som, però alhora també perquè respon a un projecte col·lectiu de llibertat i de progrés per a tot un poble, perquè som un sol poble i perquè és català qui viu i treballa a Catalunya.
I què són els joves sinó la garantia de futur?

Presentació de l'Avalot-Joves de la UGT de Catalunya a Lleida, per Josep M. Farreny

L'Avalot és la primera associació sindical de joves de Catalunya, tot seguint un model innovador i participatiu impulsat a d'altres sindicats europeus. La dada prèvia consisteix a expressar en veu alta el malestar del món dels joves.

Dia rere dia sentim com se'ns vol culpabilitzar de la nostra situació, més que no pas que s'analitzin els problemes socials que ens afecten. Generalment som notícia per fets negatius: passotisme, accidents de cotxe o gamberrades. Però nosaltres volem tirar endavant i per això volem més protagonisme, més espais de participació i, sobretot, respostes davant de la situació actual de manca de perspectives.

La nostra situació laboral és molt fotuda, amb precarietat, rotació, sous baixos, temporalitat, desregulació, atur, etc. No cal dir que aquest panorama fa molt i molt complicada l'afiliació sindical; així doncs, es produeix la paradoxa que precisament nosaltres necessitem tant o més que ningú l'estar organitzats.

Amb l'Avalot intentem donar resposta als nostres problemes i necessitats. Som una associació de joves oberta a tothom, vingui d'on vingui, i que ens permeti millorar la situació laboral dels joves, lluitar contra la inestabilitat i perquè en els convenis col·lectius hi hagi clàusules contra les ETT, controlar els contractes de pràctiques i d'aprenentatge, fotre canya als ajuntaments perquè impulsin els nous jaciments d'ocupació.

Per això necessitem un sindicalisme fort, negociador i canyero alhora. El crear una associació de joves en el si de la UGT de Catalunya és una aposta per adequar-nos a la realitat que vivim i per contribuir a què esdevingui la gran central sindical, el sindicat nacional de la Catalunya del segle XXI.

Per aconseguir-ho cal obrir el sindicat als joves, i l'existència de l'Avalot n'és un primer pas. Tot plegat forma part d'una aposta per modernitzar i fer créixer la UGT de Catalunya, perquè avanci i guanyi protagonisme a la societat catalana. D'aquesta manera s'impulsa un projecte que permeti als treballadors i treballadores catalans recuperar protagonisme social i que faci de la UGT de Catalunya un dels eixos vertebradors del nostre futur col·lectiu.

Un projecte d'integració, de benestar i de justícia socials i, evidentment, de catalanitat. D'una catalanitat popular, arrelada a la gent, en el món del treball, a totes les comarques i per a les classes populars de la nostra terra.

Tot plegat per aconseguir els nivells imprescindibles de dignitat, d'igualtat i de llibertat. Amb veu alta i clara Visca la UGT de Catalunya, Visca Catalunya!

Tot és a punt per a l'acte públic i cívic de la tarda. L'Auditori Enric Granados sembla un planetàrium, amb l'expectació que susciten les estrelles del panorama polític català. Ben aviat apareix la realitat: ni en Josep-Lluís Carod-Rovira, ni en Pasqual Maragall, ni en Jordi Pujol. Tampoc en Marcel·lí Iglesias. Té sentit de comptar amb els nostres representants polítics, en particular quan vivim una situació de cruïlla. El tríptic de la jornada presenta l'acte amb el lema Articulació plurilingüe i plurinacional dels estats espanyol i francès. I explica: Han passat vint anys des de l'aprovació de l'Estatut d'autonomia de Catalunya i la nostra societat ha canviat molt. Estem en ple procés de construcció europea i de globalització. Així, hem de fer un esforç permanent d'actualització. Periòdicament convé fer públic el nostre compromís amb el país i, alhora, reflexionar en veu alta sobre els camins a seguir. Quin és l'equilibri adequat entre identitat, projectes, estat del benestar i competitivitat?

Cal agrair la intervenció dels presents i només esmentar el bon gust de boca i la calidesa que ens han deixat la presència i la intervenció de la Maria do Pilar Garcia Negro, membre de la Permanent Nacional del Bloc Nacionalista Gallec.

Malgrat les absències, l'acte mantenia el seu interès i els mitjans de comunicació se'n van fer un ressò divers. La relació de mitjans assistents és la següent: TV3, TVE, diaris *la Mañana, Segre, El País, La Vanguardia, El Periódico,* agències EFE i Catalana de Notícies, i ràdios SER-Ràdio Lleida, Segre Ràdio, Com Ràdio, Catalunya Ràdio, RNE, COPE i Onda Rambla. Pel que fa al sindicat vam filmar la jornada en vídeo i la gravació del so ens permetrà editar-ne les intervencions. A la secció d'hemeroteca podeu llegir una tria de les ressenyes publicades, inclòs l'acudit divertit de *la Mañana.*

El company i secretari general de la Unió de les Terres de Lleida, Dionís Oña, va fer d'amfitrió i de presentador. A l'hora de la seva intervenció es va produir un petit malentès amb en Vicent Sanchis, el director del diari AVUI, al qual volem agrair la seva acceptació de darrera hora per intervenir; no cal dir que lamentem la petita incidència amb el company Dionís Oña, al qual cal agrair el seu extraordinari esforç fins al darrer moment.

▶ Foto: Gerard Poch

◀ ▶ Fotos: Francesc Gras

Reportatge

Encara, l'agraïment a la presència del president de la Diputació de Lleida, Josep Pont, i al seu suport a la jornada. Esmentar les intervencions d'en Francesc Ferrer, en nom d'ERC, i de n'Antoni Siurana, alcalde socialista de Lleida. Un plaer particular per la intervenció en aranès a la cloenda del síndic del Conselh Generau d'Aran, Carlos Barrera. No cal dir -bé, sí que cal- que el protagonisme polític i mediàtic va correspondre al president del Comitè de Govern d'UDC, Josep Antoni Duran i Lleida

La satisfacció per la presència de tothom, també dels convidats. És entre tots que ho farem tot i tot és possible i tot està per fer: des de la ingenuïtat i l'entusiasme de la clandestinitat dels anys 60 a Martí i Pol hi ha un fil d'Ariadna per resseguir i desembullar el present.

Joan Guàrdia
SNL

Fotos: Francesc Gras

Novetats del Departament de Cultura

▶ **Edició: Criteris de traducció de textos normatius del castellà al català, de la col·lecció "Criteris Lingüístics", a càrrec de la Direcció General de Política Lingüística.**

Aquesta publicació vol ser una eina útil per a la traducció de textos jurídics normatius al català. Proporciona uns criteris pràctics per a resoldre qüestions de llengua i a la vegada per contribuir a l'homogeneïtat d'aquests textos, ja que si fins ara s'havia treballat en l'elaboració d'un llenguatge jurídic català per textos pensats en català ara cal garantir que en les traduccions de les normatives escrites en castellà s'usi un únic llenguatge i terminologia jurídica que s'adapti a l'estil i a les convencions usuals de la legislació catalana.
Aquests criteris són el resultat d'aplicar els principis generals d'estil del llenguatge jurídic català (formulacions breus i concises, claredat, precisió en l'expressió). També s'han tingut en compte les recomanacions d'estil i les convencions de la Comissió Assessora de Llenguatge Administratiu i del treball editat pel Comitè Assessor per a l'Estudi de l'Organització de l'Administració sobre Elaboració de normes.
A més d'aquests criteris de traducció, s'inclou un annex amb equivalències terminològiques i de fraseologia jurídica i administrativa entre el castellà i el català. Aquests són tots els acords terminològics proposats per la Comissió Assessora de Llenguatge Administratiu, normalitzats pel Consell Supervisor del Termcat o normativitzats per l'Institut d'Estudis Catalans (inclosos al Diccionari de la llengua catalana).

▶ **Nova adreça:**
Passatge de la Banca, 1-3
08002 Barcelona
Tel. 93 567 10 00

▶ **Pàgina Web: http://cultura.gencat.es**
També podeu consultar la seva pàgina web on trobareu informació sobre els temes: llengua catalana (assessorament lingüístic, certificats de llengua catalana, sociolingüística, legislació lingüística, projecció internacional, entre d'altres); joventut (habitatge jove, instal·lacions juvenils, punts d'informació, notícies,...); esports (esport català, a l'Estat, a Europa, internacional, olímpic, actualitat,...) i cultura (premis literaris, ajuts i subvencions, museus, filmoteca, agenda cultural,...).

Un total de 2.143 estrangers va assistir el curs 1998-99 als cursos de nivell elemental per a l'ús quotidià del català que ha organitzat el Consorci per a la Normalització Lingüística de la Generalitat, segons informa la Conselleria de Cultura.
La procedència dels alumnes ha estat molt diversa: la majoria d'origen africà (922), d'Amèrica Central i del Sud (752) i de l'Europa no comunitària (690).
Per altra banda, la Direcció de Política Lingüística coordina i subvenciona des de la tardor conjuntament amb el Consorci el curs "L'acolliment lingüístic" amb l'objectiu d'ampliar coneixements i recursos didàctics per a l'ensenyament del català a grups d'immigrants amb un nivell baix d'alfabetització.
Una altra iniciativa paral·lela va ser la distribució de més de 500 exemplars del diccionari "Lèxic usual català-àrab / àrab-català" a centres d'ensenyament del català.

Nous delegats de la UGT al Consorci

El proppassat divendres 3 de març de 2000, van tenir lloc eleccions sindicals per escollir membres al comitè d'empresa del Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL) de les comarques barcelonines. Era la primera vegada que la UGT s'hi presentava i on fins ara no hi teníem representació. Doncs bé, després de les esmentades votacions CCOO hi té 8 delegats/ades i la UGT hi té 5 delegats/ades.

És per a nosaltres un avenç significatiu, no sols pel que fa a nombre de representants sinó perquè significa entrar en un àmbit lingüísticament i laboralment estratègic.

Les persones que han resultat escollides sota les sigles de la UGT són: Montserrat Casabó, Joan Capellà, Maria Borràs, Eduard Aparicio i Rosa Ripoll. Aprofitem aquestes línies per felicitar-les per la confiança rebuda i per posar-les a disposició de tots els treballadors i treballadores del CPNL.

NOVA CONVOCATÒRIA DE CURSOS DE CATALÀ PER A DIRIGENTS SINDICALS

Sota el títol "L'evolució del coneixement del català a la nostra societat, Lluís Jou, director general de Política Lingüística, va donar la conferència inaugural del l'any acadèmic 1999-2000 dels cursos de llengua i comunicació per a dirigents i quadres de la UGT de Catalunya. L'esmentada conferència va tenir lloc al Centre d'Art Santa Mònica de Barcelona i va ésser precedida d'unes paraules d'en Francesc Neira, director de la Fundació Josep Comaposada, que és on s'emmarquen aquests cursos de llengua.

Lluís Jou, entre altres coses, va manifestar la seva intenció de no prendre aquestes inauguracions com a rutines -ja que era el quart curs consecutiu que se celebrava aquest acte d'obertura- sinó com a manifestacions dels impulsos que el món social fa per posar la llengua catalana al lloc que li correspon. Al llarg de la seva intervenció va donar tot un seguit de dades -percentatges- que venien a confirmar el cada cop més elevat coneixement de la llengua catalana en la població del Principat. Malgrat aquest aspecte positiu i esperançador, va convidar als presents a no baixar la guàrdia en l'assumpte de la difusió del coneixement de la nostra llengua. I va aprofitar l'acte per fer una crida a tots els agents socials implicats -altres sindicats, organitzacions empresarials, petits i mitjans empresaris, botiguers, comerciants, etcètera- a fer de la llengua catalana un dels instruments de treball imprescindibles en el dia a dia.

L'acte fou clos per Josep Maria Àlvarez, secretari general de la UGT de Catalunya, el qual agraí la implicació que la Direcció General de Política Lingüística té en la posada en marxa d'aquests cursos i va encoratjar tothom a facilitar la llibertat en la tria i en l'ús de llengües per tal de no perdre la cohesió entre els nostres conciutadans.

EL MERCANTILISME LINGÜÍSTIC I ALTRES PREJUDICIS

A l'oficina de Fraga de l'entitat de crèdit catalana s'estimen més fer la retolació principal en castellà

Hi ha entitats d'estalvi catalanes de soca-rel que, quan s'instal·len en terres catalanes de més enllà de la Catalunya autonòmica, pateixen una inaudita metamorfosi nominal. Aquest fenomen repercuteix en la seva presència pública i sempre va en detriment de la nostra llengua. La imatge lingüística exterior de l'agència de La Garriga de Caixa Penedès és exemplar: la retolació lluminosa i els cartells publicitaris són en català. De la mateixa manera que el Banco di Roma o Barclays Bank usen exclusivament l'italià i l'anglès respectivament arreu del seu país. Aquesta política, que ubica el català en una situació de normalitat a la comarca del Vallès, no és aplicada en condicions similars per Caixa Penedès a la Franja de Ponent. El rètol principal d'aquesta mateixa empresa de crèdit a l'avinguda d'Aragó de Fraga (el baix Cinca) figura com a Caja Penedés i els cartells són majoritàriament en espanyol. El català hi apareix d'esquitllentes: l'esmentada sucursal fa cantonada amb un carreró sense nom ni sortida en el qual la nostra llengua hi ha quedat arraconada en un trist rètol com si es tractés d'una vergonya o d'un càstig tenir-lo en un lloc més visible.

També experimenten sobtades mutacions la Caixa de Catalunya i el Banc de Sabadell quan adopten el nom de Caja de Cataluña i Banco de Sabadell en moltíssims indrets del País Valencià. En alguns casos, el nom de Caja de Cataluña a la ciutat de València desapareix i passa a dir-se Banco de la Exportación. Potser fins i tot per evitar

"El català descatalanitzat, tant si se n'adona com no, arrossega tota la vida un complex, un conflicte íntim" Josep Armengou

qualsevol referència a Catalunya? La denominació Banco de Sabadell té preferència a Perpinyà, on l'espanyol és oficialment llengua estrangera i, en canvi, la plana del Rosselló és considerada el bressol de la llengua catalana. És ben bé que d'això se'n diu fer el préssec!

La implantació de les caixes d'estalvi madrilenyes i aragoneses als Països Catalans en cap cas ha suposat haver de renunciar al seu nom originari en espanyol. Així, amb un únic rètol que diu Caja Madrid, aquesta entitat ha obert una seu a la riera d'Arenys de Mar. I Ibercaja és tant Ibercaja a Tàrrega com a Calatayud. Mantenir les senyes de pertinença lingüística és allò més comú entre els bancs i les caixes, actuïn a casa o a la Cotxinxina. La banca alemanya Deutsche Bank o la francesa Credit Lyonnais així ho testimonien en els seus rètols escampats per Catalunya. I per qui no té unes mínimes nocions d'alemany o francès, no em podrà negar que pronunciar els noms d'aquests bancs sigui gaire fàcil. Hem de concloure aleshores que els banquers catalans estan carregats de prejudicis i més acomplexats del què ens pensàvem? O potser la pela els fa renegar de la seva condició natural? Com si no s'acceptessin tal com són, quan part de l'empresariat català obre mercat en altres punts dels Països Catalans es desviu per agradar. Encara que això passi per renunciar als seus principis identitaris. Urgeix, per tant, potenciar l'autoestima dels assessors d'imatge i dels directius de les entitats bancàries del Principat català. Altrament no seran més que uns pèssims consellers que no només hauran perdut el nord sinó també el sud i el ponent.

Quim Gibert, ensenyant

"EXTERNALITZACIÓ"

DELS SERVEIS PÚBLICS

Als nostres empresaris de l'Administració local, sense diferenciar colors polítics, els ha entrat una nova febre, en diuen "externalització de serveis". Dit d'una forma més entenedora, es tracta de cedir la realització i gestió dels serveis públics locals a empreses privades.

Alguns polítics locals al·leguen que el personal de l'empresa privada és més eficaç i que les despeses per donar un mateix servei són inferiors.

Referent al fet que el personal de l'empresa privada és més eficaç, pot ser possible ja que és prou raonable. Aclareixo: de treballadors/es bons/es i de treballadors/es no tan bons/es n'hi ha tant a l'empresa privada com a l'empresa pública. El que passa és que a l'empresa privada l'empresari ha de competir i per tant es veu obligat a cuidar i motivar el seu personal, i abastir-lo amb els mitjans mecànics i tècnics suficients i necessaris perquè sigui rendible.

Referent als costos d'explotació, és més que clar. Un/a treballador/a costa el mateix a l'empresari privat que a l'empresari públic: sou base, Seguretat Social, renda, complements ... un sou, una nòmina ni més ni menys.
Però, quan el treball d'aquest treballador/a s'ha de facturar, automàticament les despeses per un mateix servei es disparen. Cal afegir un 16% d'IVA i d'un 18 a un 22% de benefici industrial, o sigui d'un 34 a un 40% més per tenir el mateix servei.
Em sembla que els números canten encara que es vulguin enfosquir amb discursos inconsistents.

Això em fa pensar que si hi ha una mala planificació i execució dels serveis públics no és per culpa del personal laboral o funcionari dels ajuntaments, sinó d'aquells dels qui depenen i no els atenen ni els abasteixen del suficient i necessari per donar el servei de qualitat que desitja el ciutadà.

Jo penso que el discurs que alguns empresaris públics fan servir és una maniobra d'imatge, una excusa davant el ciutadà, i per tant probablement estiguin falsejant la realitat.

Quan un ciutadà es queixa a l'Administració pública local perquè un servei no se li està donant amb la qualitat desitjada, el responsable directe és el polític.

Clar està que el polític entén de política i com a tal la practica, i per ell hi ha una lleu diferenciació entre si el servei es realitza amb personal propi o amb un concert amb una empresa privada.

Si el servei es porta a terme amb personal propi, el polític-empresari ha d'assumir la seva mala gestió empresarial i dedicar mitjans, capacitat i temps per resoldre una situació conflictiva amb el ciutadà.
Si el servei ha estat concertat amb una empresa privada, llavors el pes de la mala execució recau sobre l'empresa privada i la solució és ben fàcil: canviar d'empresa.

Des de fa anys els polítics locals estan demanant al govern de l'Estat espanyol més atribucions i més aportacions econòmiques. És una incoherència demanar més per un costat i procurar treure's feina i responsabilitats per un altre.
Crec que amb aquesta febre de reduir personal i treure's responsabilitats, que de sempre ha estat pròpia de les administracions locals, no hi ha una clara intencionalitat de donar millor i més barat servei al ciutadà; si més no, respon a d'altres intencionalitats.

La realitat actual és prou patent. A Catalunya s'estan suplint les policies locals per mossos d'esquadra, el personal de les zones esportives i les brigades municipals per empreses privades. El resultat d'aquestes experiències no ha estat una millora del servei ni un abaratiment de despeses ni una rebaixa dels impostos. Per tant el discurs de certs polítics locals a mi no em val.

Antoni Mas
sindicalista

Entrevista a:

entrevista a Joan Melià, director general de Política Lingüística del govern balear

Agustí Puig
Joan Guàrdia
Miquel Servera

Joan Melià Garí (Porreres, 1954). Doctor en Filologia Catalana per la Universitat de les Illes Balears. Catedràtic de Llengua i Literatura Catalana de l'I.B. Joan Alcover (Palma). Professor associat del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General de la UIB. Ha estat vicerector associat de la UIB i director del Servei Lingüístic de la mateixa universitat. Ha publicat els llibres *La llengua dels joves* i, en col·laboració amb altres autors, *Alfa. Mètode d'autocorrecció gramatical assistida*, *La llengua catalana a Mallorca*, *Proposta d'un model de llengua per a l'escola de les Illes Balears*. Autor de diversos treballs de sociolingüística, va rebre el premi Emili Darder de l'Obra Cultural Balear en reconeixement de la seva activitat a favor de la normalització lingüística. És director general de Política Lingüística del govern balear des del mes d'agost de 1999.

quatre illes, un país, cap frontera

Conselleria d'Educació i Cultura
del
GOVERN BALEAR
Direcció General
Política lingüística

Entrevista a:

dimarts, 15 de febrer, arribem a Palma. Al davant de la catedral de Palma, asseguts al pedrís, mentre preparem la gravadora i la càmera de retratar, contemplem la badia, el cel i el mar, la renglera de palmeres del passeig marítim. Evoquem l'època d'esplendor mediterrani de la Corona catalanoaragonesa. Després, al Casal Solleric ens retrobem amb en Miquel Servera; tot just quinze dies abans, a la jornada de Lleida, vam estar amb ell mateix i amb el company i secretari general de la UGT de les Illes Balears, en Llorenç Bravo.

1. La constitució d'un govern progressista i nacionalista, l'estiu passat, va generar una gran il·lusió col·lectiva, oi?

Aquesta il·lusió col·lectiva s'explica perquè, encara que tots esperàvem feia temps que es produís el canvi polític a les Illes Balears, començàvem a témer que això encara no passaria en aquestes eleccions. Ara, aquesta il·lusió col·lectiva continua; de totes maneres, les coses no són fàcils i en el cas concret de la política lingüística hem de tenir en compte que els processos de normalització són lents.

2. Feu un balanç positiu del pacte?

Fins aquest moment el balanç és positiu. Al nivell en què jo em moc, perceb que hi ha una sintonia molt bona entre tots els membres del Govern, indistintament del partit a què pertanyin. Saber que participes d'un projecte important, i que si no va bé serà un gran fracàs pel conjunt de la societat illenca, és un gran estímul.

3. L'actual procés electoral influeix en aquesta sintonia?

Una cosa em sembla evident i és que, la militància dels partits que formen el Pacte de Progrés i bona part de la població volen aquesta sintonia. Parlant amb la gent detectes aquest desig que no hi hagi disputes entre els partits que fan el Govern; i això també és un repte.

4. En quin punt està la consciència col·lectiva balear? Durant la presentació que el proppassat 28 de gener vam fer de la nostra jornada de Lleida a l'Espai Mallorca-Via Fora de Barcelona, el seu director, en Sebastià Alzamora, esmentava el lema que teniu: quatre illes, un país, cap frontera.

La consciència balear, com a conjunt, és molt fluixa. És més feble entre els mateixos illencs que no des de l'exterior. Des de Barcelona veieu més les Illes com un conjunt que no des d'aquí. En la consciència popular dels illencs, cada illa és autònoma en el sentit de relació i funcionament. A Mallorca per referir-nos a les persones que no eren de l'illa parlàvem de menorquins, eivissencs, catalans i valencians. La resta eren "forasters", que venien de fora, o estrangers. Aquesta és la visió que hi havia i que encara perdura; convé fixar-se que els menorquins i els eivissencs se situaven al mateix nivell que catalans i valencians. Durant molt de temps no hi ha hagut gaire lligams entre les illes. Aquesta consciència de balearitat, també com a país, és necessari construir-la pràcticament de zero. Amb el Pacte de Progrés hi ha una voluntat de crear un model de país que, en l'aspecte cultural i lingüístic, no giri l'esquena a la resta dels territoris de parla catalana ni hi mantengui una actitud acomplexada. Abans, per exemple, les relacions amb Catalunya eren molt distants des del Govern Balear; les poques relacions que hi havia es mantenien mig d'amagat. Ara un dels objectius és mostrar amb naturalitat aquesta relació, i això és un element diferencial, sobretot des del punt de vista cultural i polític, molt important en relació amb la distància que hi ha entre aquest model i el model que propugnava el Partit Popular.

5. Potser la ciutadania agraeix aquest actuar sense complexos per defensar allò que és propi.

És important si tens l'objectiu de mantenir les teves característiques culturals i lingüístiques. És evident que les reforces quan les fas públiques, quan les exterioritzes. No podem aspirar que siguin conegudes i utilitzades fora de les Illes determinades formes de la llengua que encara s'identifiquen com a pròpies de les Illes, si no les utilitzam i les fem conèixer; si no usam prioritàriament la llengua catalana, com podem pretendre defensar les nostres formes pròpies d'aquesta llengua?

Quan participes, quan col·labores lingüísticament amb altres pots influir en l'estàndard. En aquest sentit, de vegades s'han sentit queixes. Però com podem aspirar a preservar en l'estàndard formes vives de les Illes si no tenim, per exemple, mitjans de comunicació prou sòlids per consolidar-les.

6. Hi ha algun projecte de fer una televisió pròpia de les Illes Balears i Pitiüses?

Sí, però encara la qüestió és un poc verda, però dins aquesta legislatura s'hauria d'aconseguir. Ens hem plantejat la necessitat d'una televisió autonòmica, encara no s'ha definit quin model, des del punt de vista de gestió, pot interessar més; però sigui quin sigui, poder disposar d'una televisió de qualitat centrada en les Illes Balears i en català és una necessitat de primer ordre en el procés de normalització lingüística.
La possibilitat que sigui absolutament institucional, que sigui un model com el de TV3, sembla allunyada pel cost que podria representar i s'estudien fórmules mixtes de participació privada i pública.

7. De la possible desconnexió de TV3 per a les Illes, no se n'ha parlat més?

Sí. De tota manera en principi no serien incompatibles, com més oferta televisiva hi hagi millor. Per altra banda no crec que fos gaire positiu que una televisió d'aquí tapàs producció de TV3, ja va bé que hi sigui, perquè com més oferta més possibilitats d'assolir nivells alts d'audiència. Evidentment, hi haurà d'haver col·laboració en tots els aspectes entre les televisions de Catalunya i la que hi pugui haver a les Balears (compra de programes, doblatges...); això seria positiu.

8. A què respon la posició d'Unió Mallorquina de centrar-se en l'enfortiment del Consell Insular de Mallorca en detriment del conjunt de les Illes Balears i Pitiüses?

Sembla que va molt lligat al mateix sentit de partit. És un partit d'abast insular. L'existència de partits d'àmbit exclusivament insular (no n'hi ha cap que sigui d'àmbit balear, excepte els que són d'àmbit estatal) demostra aquesta manca de percepció global de les Illes de què parlàvem abans. Sens dubte, aquests anys d'autonomia poden haver ajudat a fer-lo aparèixer de manera encara bastant embrionària.

9. Com ha anat el procés d'integració dels diferents col·lectius: arribada de treballadors procedents de la península, dels alemanys i, més recent i actual, de la immigració extracomunitària? Quins mecanismes pot haver-hi perquè hi hagi cohesió social, cohesió comunitària?

Que la situació lingüística no sigui normal és un símptoma de la manca de cohesió social. Una societat cohesionada, ho és en molts aspectes, i moltes vegades la llengua simbolitza el grau de cohesió. En comunitats on hi ha aquesta diversitat lingüística és perquè és una societat que encara no ha encaixat del tot, o que s'està desencaixant. Una de les diferències que hi pot haver entre Catalunya i les Illes Balears és el procés que s'ha seguit des del punt de vista lingüístic; als anys 70, el nivell d'ús social espontani de la llengua catalana era millor a les Illes Balears que a Catalunya, perquè encara la proporció de població autòctona era elevada i el coneixement oral del català era elevat, encara que n'estigués prohibit l'ús a l'escola, als mitjans de comunicació, etc. Però, d'aleshores ençà, la situació s'ha invertit; és a dir, a Catalunya el nivell de coneixement de català és superior i també sembla que ho és la presència d'una actitud favorable a la normalització lingüística i cultural, amb molts problemes també, però més favorable que a les Illes.
Si això ha passat ha estat perquè, en els moments en què es produeixen les grans allaus d'immigració, la societat era feble, debilitada pels condicionants sociopolítics, i, d'altra banda, perquè a les Illes no hi ha hagut, fins ara, aquella burgesia que a Catalunya s'identifica amb el país, des del punt de vista lingüístic i cultural. Aquí gran part dels nous rics, producte de l'expansió turística, són els primers a allunyar-se dels elements que els lliguen al seu propi país, entre ells la llengua.

La immigració de després dels anys 70 ha continuat amb molta força i ens trobam que arriba a una societat incapaç d'integrar-la des del punt de vista cultural i lingüístic. Una societat normal, sense els entrebancs polítics i les interferències continuades de l'estat per impedir aquesta integració, hauria estat capaç d'integrar-la, tot i que el volum total de la immigració és molt important. A aquesta situació, hi hem d'afegir que cada vegada es perd més control intern a favor d'un control exterior i que estam més interferits per tot tipus de poders radicats fora de la nostra comunitat: el poder polític de l'estat i de la Comunitat Europea, les multinacionals, etc.

A més, des de fa una partida d'anys, s'hi ha sumat tota la problemàtica dels estrangers que s'estableixen a les Illes, principalment alemanys, que es poden permetre viure al marge, si volen, de la resta de la societat: més poder adquisitiu que els autòctons, vols freqüents i ràpids amb el seu país (és més fàcil, ràpid i còmode anar qualsevol dia de la setmana de Palma a Frankfurt o a Münster que de Menorca a Eivissa), mitjans de comunicació que els mantenen connectats amb el seu país d'origen, internet, xarxa de serveis propis (botigues, productes, metges...), etc. Un altre cas seria el de la immigració d'origen africà; la integració d'aquestes persones és, en general, difícil perquè les seves necessitats elementals són més bàsiques que no les qüestions de tipus cultural o lingüístic; es tracta d'aconseguir un mínim de dignitat en les seves condicions de vida.

10. Durant els darrers anys de la dictadura franquista es deia que Catalunya no disposava d'infraestructures d'acollida per a la integració de la immigració, però que això canviaria quan recuperéssim les nostres institucions nacionals. La feina feta sembla insuficient i la posició de l'estat i la inèrcia del mercat afavoreixen el castellà. Quines prioritats us heu marcat?

Les actuacions que volem fer se centren en la mateixa administració, com a element multiplicador i exemplificador; volem que l'actitud i els comportaments lingüístics de les persones que ocupen càrrecs polítics siguin coherents amb els objectius de la normalització lingüística que aquest govern impulsa. Per altra banda volem facilitar l'aprenentatge i adquisició del català, per això hem d'intervenir en l'ensenyament regular i d'adults, per facilitar recursos alternatius per a l'aprenentatge de la llengua (internet, centres d'autoaprenentatge -aviat n'obrirem un a Calvià i un altre a Eivissa), etc. Les llengües s'aprenen per contacte, per això volem afavorir l'increment d'àmbits d'ús de la llengua: mitjans de comunicació, relacions comercials, relacions laborals, administració de justícia. Volem donar suport a totes les iniciatives que apareguin per fomentar l'ús del català i donar difusió pública de tot el que afavoreix la presència del català, perquè allò que no se publicita no existeix, sigui un corrector informàtic o pel·lícules i vídeos; en aquest sentit crearem una base de dades amb informació sobre tots els recursos que hi ha en català.

Volem cercar el compromís de totes les institucions, de les administracions locals, dels consells insulars, dels organismes sindicals, empresarials, col·legis professionals i, naturalment, la participació ciutadana en general. Es tracta d'involucrar tothom en el procés de normalització, sigui quina sigui la seva procedència lingüística o social.

11. Heu fet pública una iniciativa adreçada als ajuntaments.

Hem elaborat un programa d'actuacions, una guia de normalització en el sentit de marcar quines són les prioritats en les actuacions a fer. Hem distingit quatre nivells de prioritització, a partir dels quals establirem convenis de col·laboració amb els ajuntaments. Primer caldrà ocupar-se de les accions que estan en el primer nivell i, en estar cobert, passarem al segon nivell i així successivament.

12. Quins objectius teniu per al món socioeconòmic?

El món laboral és una de les àrees més endarrerides pel que fa a la normalització lingüística de la gestió. Això mateix passa, a les Illes, amb el camp del comerç, relacions financeres, etc. Per aconseguir l'objectiu de normalitzar aquest sector serà necessari dissenyar actuacions que comptin amb la participació de tots els factors i agents implicats.

13. Des de la UGT de les Illes Balears es reclama més ajut a la tasca dels sindicats.

Es faran convenis de col·laboració, però, en aquests moments, hi ha problemes pressupostaris. Per cobrir les necessitats del procés de normalització calen molts recursos humans i materials. El pressupost que tenim a la Direcció General és d'aproximadament 300 milions de pessetes, amb la qual cosa no es pot pretendre donar cobertura a totes les necessitats. La diferència d'enguany amb els altres anys és que tots aquests recursos es gastaran en política lingüística i que se cercaran vies de col·laboració amb altres àrees del govern i de la societat per poder fer actuacions conjuntes que rendibilitzin al màxim els recursos disponibles.

14. Quina és la situació en l'ensenyament?

Tot el progrés que hi ha hagut en l'ensenyament en català ha estat per iniciativa d'alguns sectors d'ensenyants, de pares i mares, i dels mateixos alumnes. Les diferències en relació al nivell de normalització de l'ensenyament, per tant, són molt importants segons els llocs i els centres. L'objectiu immediat des de la Conselleria és, aprofitant al màxim el marc legal, assegurar un mínim del 50% de classes en català, tot i que som conscients que, a curt termini, no és una tasca gens fàcil. Tots els professors de l'ensenyament públic han de poder acreditar coneixements de català suficients per impartir-hi les classes, però que després ho facin o no depèn, moltes vegades de la seva voluntat; esperem que l'aplicació dels projectes lingüístics permeti l'increment del català com a llengua vehicular de l'escola.

15. Esteu d'acord en demanar un canvi en la Constitució en el sentit que a més d'un dret el coneixement de la llengua catalana sigui una obligació, tal i com s'estableix amb el castellà?

La Constitució és desigualitària en el tractament de les llengües de l'estat i, per tant, és desigualitària també en el tracte que dóna a les persones d'una o altra llengua. El que sembla fora de dubte és que l'estat és plurilingüe, perquè dins el seu àmbit hi ha territoris de llengües diferents, i que no ho reflecteix amb el seu funcionament. En canvi les comunitats autònomes, que en principi només tenen una llengua territorial, han d'actuar com a bilingües; contràriament al que passa en altres estats plurilingües. Així i tot, sembla clar que les obligacions dels ciutadans amb relació a una llengua que deriven del caràcter d'oficial haurien de ser les mateixes per a totes les llengües oficials.

Entrevista a:

Mares de la Plaza de Mayo

Neruda va saber reflectir sentiments latents en el poble iberoamericà, i aquest poble va veure projectada la seva identitat en aquests poemes, va veure projectada la seva visió com a cultura, a la vegada barreja d'identitats i llengües, del millor i del més roí de la, potser mal anomenada, civilització europea. Però també el poble iberoamericà va haver d'assistir al més indigne de la seva realitat, a aquella cara oculta que nosaltres intentem oblidar des de 1936, i que ells van haver d'afrontar la dècada dels setanta.

El poble argentí i el poble xilè van presenciar l'horror del seu propi genocidi ideològic. Però, a diferència d'altres matances, realitzades com a escarment a la vista de la ciutadania, perpetrades per una hipòcrita justícia militar, aquest genocidi va ser un crim sord, una mort silenciosa. En la qual una pila de joves revolucionaris, intel·lectuals compromesos, sindicalistes tenaços i polítics amb perspectiva van deixar d'estar entre nosaltres, sense estar morts, sense estar vius, sense estar..., el més horrible dels crims a un ésser humà:

La seva desaparició com a individu, en una terra de ningú, com si mai hagués existit. No només els van torturar i assassinar, sinó que els van negar la identitat.

Davant d'aquesta situació, i d'un silenci internacional tan sols entès pels vels financers de les corporacions econòmiques nord-americanes, la força d'unes mares que es van manifestar quan encara bategava la repressió, que van reivindicar amb la força, possiblement la més primigènia del nostre món, amb la força de la seva maternitat i la seva ideologia marcadament d'esquerres.

> "Muertos de un solo abismo,
> sombras de una hondanada,
> la profunda, es así como al tamaño
> de vuestra magnitud
> vino la verdadera, la más abrasadora
> muerte y desde las rocas taladradas,
> desde los capiteles escarlata,
> desde los acueductos escalares
> os desplomasteis como en un otoño
> en una sola muerte."

El proppassat mes de gener, a l'Hospitalet, la presidenta de Les Mares de la Plaza de Mayo, Heve de Bonafini, va afirmar categòricament que des de l'esquerra cal articular una resposta davant els processos d'acumulació de capital globalitzat i que tan sols des del progrés es poden resoldre les situacions que afecten els estats i territoris.

Finalment, en un exercici de visió política, quasi filosòfica, la presidenta va afirmar que, després del sacrifici i la lluita sostinguda, personal i d'idees, la política segueix tenint sentit i que el proper projecte de l'entitat és la construcció i desenvolupament d'una universitat que vetlli per les idees de progrés de la societat. Una universitat que tingui com assignatures el Dret Internacional, els Drets Humans, el Periodisme d'Investigació i la Psicologia Social, és a dir un claustre de vocació marcada d'avanç i renovació.
Per tot això aquest col·lectiu argentí va venir a visitar-nos i ens va donar exemple de constància en la defensa dels drets civils i en l'aportació d'un llegat ideològic i humà sòlid per un futur que hem de construir entre tots i no entre uns quants.

Nicolás Cortés
SNC -UGT de Catalunya

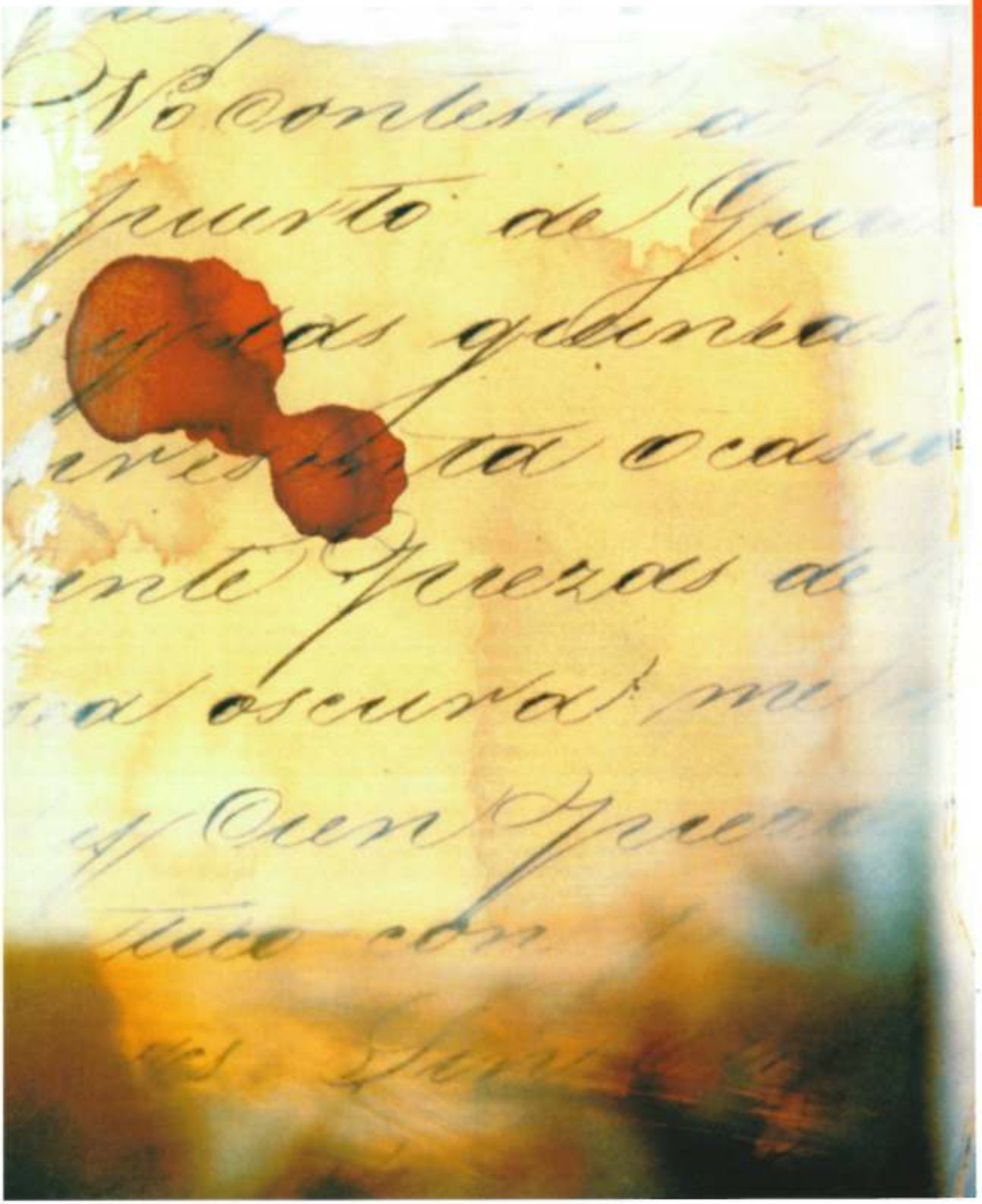

La fotografia forma part d'un treball digital fet a partir de polaroids manipulades i s'inspira en l'obra Faust, d'en Goethe

Concepció Pujades (Barcelona 1959). Estudis de pintura i curs de Procediments Contemporanis de la Imatge a l'Escola Massana (Barcelona)

Algunes de les darreres exposicions: *Autoretrats*, GrisArt, Barcelona, 1996; *El somriure de la fortuna*, Tartessos, Barcelona, 1996; *Icthus*, galeria Marie-lous Ferrari, Japala (Mèxic),1998; i *Faust*, Casa Groga, Primavera Fotogràfica, Barcelona, 1999.

Poema

Jordi Valls (Barcelona, 1970). Llibreter i poeta, exsecretari de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, Premi de poesia Martí i Dot (Sant Feliu de Llobregat, 1994) amb l'obra "D'on neixen les penombres?" i Premi de poesia Senyoriu d'Ausiàs Marc (Beniarjó, 1999) amb l'obra "Oratori"

"Fart de pujar escales,
m'aturo en una foto
esblanqueïda, sense personatges".
Santi Rufas

ESPIRITUAL

No n'hi ha prou amb l'evidència, mireu els silencis
quants mots arrosseguen, tones de platja
els cobreixen de televisió i marbre
de llet condensada, la pols invicta
que oneja un capvespre d'anuncis mítics,
no n'hi ha prou a simular l'art, cal fer-lo propi,
cal esmerçar-se a fer-lo imprescindible
i no el nàufrag més bell de la història,
exactament cadàver col·lectiu.
Mireu els silencis, les ombres més íntimes
les olors callades repetint-se
a cada onada. No n'hi ha prou a sentir com
el pampallugueig s'excita i proclama
l'ocult, cal fer-lo present i tornar-hi.

Sobre ídols i tribus

Agustí Puig i Masip

Joan F. Mira
Sobre ídols i tribus

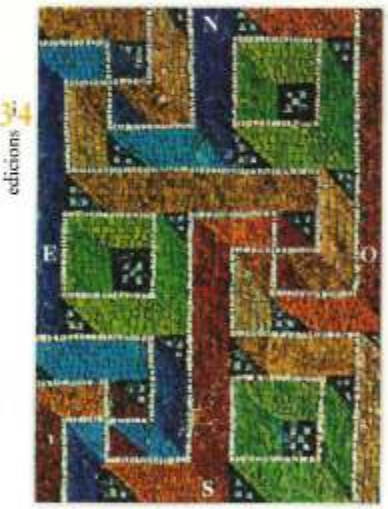

"Tres quartes parts, pel cap baix, de l'anomenat art contemporani, inclosa una proporció considerable del que s'exhibeix als museus del ram, són una perfecta estafa, no en tinc cap dubte, i una estafa amb multitud de còmplices i beneficiaris; l'altre quart segurament és una inversió sòlida i raonable"

"Una nació és també, i sovint sobretot, un espai imaginari, no en el sentit de la irrealitat (...) sinó en el sentit de construcció d'un muntatge d'imatges de significat compartit"

"...mentre els espanyols no s'entenguin a si mateixos, no es puguen autoidentificar, etc., sense Euskadi ni Catalunya ni el País Valencià ni Galícia (...) ací no hi ha estat plurinacional possible; ja que una de les nacions, la més grossa, és incapaç de reconèixer-se ella mateixa"

Són aquestes, algunes de les afirmacions que es troben al llibre de Joan F. Mira "Sobre ídols i tribus". Edicions 3 i 4, que és qui l'ha publicat, posa al nostre abast la transcripció al llenguatge escrit en 223 pàgines de diversos textos que l'autor va elaborar per ser difosos oralment.

Ens trobem davant l'obra d'un valencià que s'acosta a la seixantena, que es guanya les garrofes fent classes de Grec i Cultura Clàssica a la Universitat Jaume I. Potser, però, allò que el defineix millor és el fet de ser antropòleg i escriptor de novel·les, d'assajos, d'articles en premsa, etc. I és aquesta la vessant que ens interessa atès que evidentment aquestes lletres sorgeixen com a conseqüència d'aquest "ser escriptor" i alhora, allò que comentem sorgeix del "ser antropòleg" i per tant de la manera peculiar com aquests observen el món.

El llibre, a banda de la introducció que ens fa el propi autor, s'estructura en tres blocs. En el primer reflexiona sobre un concepte que en el sentit que s'usa avui resulta gairebé inaprehensible: "Cultura". Què és cultura? Qui decideix què és cultura? Quants tipus de cultures hi ha? Hi ha una cultura culta i una cultura inculta?". No hem d'esperar d'aquest bloc una resposta inequívoca a aquestes qüestions; sí podem pretendre, però, situar elements que ens condueixin a una reflexió adaptada a la nostra línia de pensament i que ens acostin a una possible resposta singularitzada.

El segon bloc ens presenta una sèrie de reflexions sobre el concepte nació-nacional-nacionalitat... El sentit de pertinença a una nació diferenciada de les altres és un caprici, posem per exemple, d'alguns catalans, valencians, bascos, quebequesos,...? O, altrament, el fenomen és actualment universal? Quan, com i per què apareix aquest fenomen? En aquest bloc trobareu resposta a aquesta i altres qüestions; ja sigui per coincidència amb els posicionaments de l'autor o per reacció als mateixos.

Per últim, el tercer bloc fa una breu reflexió al voltant de l'acabament del mil·lenni i de la manera -arbitrària- d'entendre el temps.

Malgrat que ens trobem amb un llibre amb un cert grau de complexitat pensem que podem recomanar a bastament la seva lectura a tot tipus de públic. Cal però, llegir-lo a poc a poc, bo i qüestionant allò que s'hi diu i reelaborant, si s'escau, allò que ens planteja adaptant-ho a la nostra visió personal del món. Facilita fer-ho així el fet que cada bloc s'estructura en capítols que poden ser llegits independentment sense que perdin sentit. Fins i tot, podem llegir els diferents capítols en l'ordre que ens vingui més de gust.

La UGT de Balears davant l'únic pacte "a la balear" amb garantia d'origen

Ja han passat més de sis mesos (molt més dels cent dies de gràcia tradicionals) des que els partits signants del Pacte de Progrés accediren al Govern de les Illes Balears, temps suficient per a endegar un primer balanç informal de la seva actuació. El nostre punt de vista, legítimament parcial, és el d'una organització de treballadors que posà messions resoludament pel canvi però que està ben vacunada contra les eufòries polítiques que el pas del temps sovint demostra infundades. Per això, la UGT de Balears, tot i expressar la seva satisfacció per l'arraconament d'una dreta que comanda en aquest petit país des de temps immemorials, ha trepitjat amb peus de plom a l'hora de jutjar i valorar cada una de les mesures que el nou executiu ha anat engegant en el decurs del corrent exercici polític.

Aquesta prudència està permetent al sindicat de mantenir una postura independent i plena de credibilitat que s'ha traduït, alternativament, en suport al govern en totes aquelles iniciatives en què hi ha hagut coincidència o en oposició constructiva quan les posicions respectives han col·lidit. Així, les nostres propostes i l'estricta vigilància que hem desplegat en la negociació del Pacte per a l'Ocupació i el Pla de Xoc contra la Sinistralitat -dos dels projectes estrella de la nova administració laboral- han estat cabdals per a aconseguir finalment uns textos equilibrats i progressistes front als intents de la patronal CAEB de buidar de contingut reformista els documents, i l'actitud més aviat tova dels responsables de la Conselleria de Treball que semblaven voler fer-se perdonar el seu passat radical.

En aquest punt, és oportú ressaltar un fenomen que és fruit inesperat de la nova situació i que des de les darreres setmanes està redistribuint els papers d'alguns dels principals actors de l'escenari sociopolític balear. Ens referim al tarannà súbitament combatiu d'una patronal que, després de tota una eternitat sestejant dins la realitat estupefaent propiciada pels governs conservadors, s'ha hagut de posar les piles i està protagonitzant ja les més

dures crítiques a les mesures de més calat del Pacte de Progrés tot desplaçant el PP de la primera fila de l'oposició política.

En aquest sentit, el projecte de major impacte iconogràfic del govern de coalició, la implantació de l'ecotaxa turística, ha concitat els atacs més radicals de la dreta econòmica que es recorden i ha propiciat la creació d'un front de tot l'empresariat turístic que no s'ha conformat amb els missatges tranquil·litzadors que els enviava el conseller de Turisme. És un espectacle curiós i alhora divertit veure com els patrons en el seu conjunt, acostumats fins ara a ingressar subvencions, a fer relacions públiques i, com a molt, a jugar partits amistosos amb els equips contraris, s'han llençat a la gespa disposats a repartir llenya tot emulant les entrades més enganyifoses d'un Ovejero o un Goicoetxea als davanters de l'època.

Els temors que abrigàvem a la UGT sobre les dificultats més grans amb què la gestió del nou govern es trobaria a l'hora de posar fil progressista a l'agulla política balear s'han materialitzat tal com vàrem preveure. D'una banda, s'estan donant descoordinacions i contradiccions entre les diverses àrees regides per consellers dels diferents partits del pacte, i valgui novament com a exemple l'emblemàtic assumpte de l'ecotaxa turística on el PSOE defensa que la recaptació vagi a millorar l'oferta turística mentre EU i Els Verds (i UGT) els volen destinar a objectius mediambientals. De l'altra, el govern en el seu conjunt no està demostrant el grau de coratge polític necessari per a vèncer la pressió de tota una munió de poderosos grups d'interessos acostumats fins ara a tractar els polítics com a titelles. Tot i això, no caurem en l'estupidesa de llançar pedres sobre la pròpia teulada forçant una oposició radical al pacte, emperò tampoc ens beurem tot el que ens vulguin etzibar amb l'excusa del mal menor o de les teories de la correcció política. Enmig de tot el rebombori, sortadament, la UGT de Balears no ha oblidat que la seva missió és la de continuar sent punt de referència no partidista dels interessos a llarg termini de la majoria de la població, els assalariats, passi el que passi, mani qui mani.

Miquel Servera,
secretari de Formació d'UGT-Balears

ASOZIAZIÓN CULTURAL NOGARÁ

L'Asoziazión Cultural Nogará naxió en 1990 como alternatiba cultural aragonesa endrezada ta chóbens en l'ambito d'as Casas de Chobentú de Zaragoza. Amonico fue espezializando-se en a custión lingüistica ta acabar con dedicazión cuasi plena en l'amostranza. En l'año 1996 Nogará ubrió un local en a carrera Liñán de Zaragoza, a menos d'un minuto d'A Seu. Este local no prebaba d'estar nomás una siede asoziatiba sino tamién un zentro de sozializazión ta l'aragonés en Zaragoza.

O proyeuto d'o local se conoxe como Escuela d'Aragonés y ye o primer proyeuto de estas carauteristicas desemboliau en Aragón. A suya prenzipal labor ye a de fer de referén ta l'amostranza d'a luenga aragonesa en Zaragoza. Dica agora emos impartiu 3 cursos de primer ran y 2 de segundo cada curso, antimás de belatro curso en atras localidaz u bicos. Antimás s'han reyalizau seminarios d'introduzión a la luenga en diferens coleutibos, tallers d'afundamiento en l'uso d'a luenga y cursos de berano.

Pero si no estase que esto o proyeuto no tendrÌa cosa espezial. O complemento optimo ye o d'as autibidaz estraescolars an pretendemos creyar ligarzas entre aquellas personas que abendo aprendiu aragonés quieren lebar t'a prautica o suyo uso en a bida normal. Ta esto reyalizamos bellas autibidaz fixas mientras tot l'año: Cabo d'año d'a Escuela y entrega de Tetulos, Carnabals (Chuebes lardero, fiesta de disbraces), Biache de Semana Santa, Biache de cabo de curso, Peña en Fiestas d'o Pilar,...

Antiparte tamién se leban a cabo autibidaz de creyazión didautica y de formazión lingüistica t'os propios profesors, asinas como unas Chornadas sobre aspeutos soziolingüisticos.

Este ye estau un chiquet resumen de qué fa y qué ye l'Asoziazión Cultural Nogará.

e-mail: nogara@posta.unizar.es
web. www.geocities.com/Athens/7463

Amnistia Internacional Catalunya

Amnistia Internacional és una organització mundial creada el 1961 per lluitar contra la violació dels drets humans. És imparcial i independent, no defensa cap ideologia política, cap religió ni cap interès econòmic. Denuncia els abusos sigui quin sigui el règim polític responsable. Per això, la investigació, les campanyes i altres intervencions d'Amnistia són finançades exclusivament pels seus membres i per les persones que donen suport al seu treball. No sol·licita ni accepta subvencions de cap govern, això en garanteix la independència. Amnistia té 1.100.000 membres i subscriptors en 150 països (la secció de l'Estat espanyol té més de 14.000 membres); 6.000 grups de treball en 74 països; seccions organitzades en 54 països, de les quals 33 estan fora d'Europa i Amèrica del Nord. El Secretariat Internacional està instal·lat a Londres i és qui recopila, analitza i proporciona tota la informació sobre les violacions dels drets humans.
El camp d'intervenció d'Amnistia és limitat, no és possible enfrontar-se d'una manera eficaç a tots els problemes del món -la fam, la degradació del medi ambient, ...-, és per aquest motiu que cal marcar uns objectius que, fins ara, són: l'alliberament dels presos de consciència; l'exigència de judicis justos per als presos polítics; la lluita contra la tortura; la denúncia de les 'desaparicions' i els assassinats polítics; l'oposició a la pena de mort; la condemna dels abusos comesos per grups d'oposició. Des de 1961, Amnistia ha treballat per l'alliberament de més de 43.500 presos de consciència (40.500 d'aquests expedients ja estan tancats) i ha enviat 922 missions d'investigació a diversos països. Des de 1974, s'han emès 5.330 accions urgents a favor de persones en situació de perill greu.
Aquesta informació la podeu trobar a la web d'Amnistia, a banda d'informació concreta sobre campanyes i accions actuals.
http://www.a-i.es

25 D'ABRIL-11 DE SETEMBRE, PER LA LLENGUA I EL TERRITORI, ANEM JUNTS!

Quan el 25 d'abril de 1707 les tropes borbòniques comandades pel duc de Berwick derrotaven l'exèrcit de Carles III en Almansa, no només se'ls obrien les portes per envair i ocupar el País Valencià, tal i com van fer durant els mesos següents, sinó que queia al seu davant la primera de les defenses que els possibilitaria ocupar Barcelona set anys després, un trist 11 de setembre de 1714. Només cal fer un cop d'ull al mapa per comprendre que, des de tots els punts de vista, militar, polític o lingüístic, el País Valencià és la part més exposada al perill de tota la nació, i que el seu control és clau per dominar posteriorment el Principat i les Illes.

Ja en el segle XIV, el gran cronista Muntaner ho tenia clar; l'exemple de la mata de jonc ens ensenya clarament que dividits serem derrotats, però que units ningú no ens podrà vèncer. I aquest exemple continua sent ben actual; la lluita pels drets lingüístics i nacionals del Principat es dirimeix avui sobretot al País Valencià. Quan les Illes han encetat un camí de recuperació nacional des de l'angle institucional, quan, a la Franja de Ponent, el nou govern aragonès està tenint i tindrà en el futur efectes positius en la recuperació de la identitat compartida, en canvi l'actual govern valencià, ben al contrari, du a terme una política de separació conscient i volguda de la resta de l'àmbit nacional, buscant una despersonalització del País i la seva reducció a una autonomia regional més, sense cap personalitat específica.

Davant aquests fets, la col·laboració del Principat i les Illes amb el País Valencià no és només un deute de justícia i d'assumpció del dret nacional en tota la seva plenitud, sinó a més a més una necessitat. No cal ser cap especialista per comprendre que 11 milions sumen més que 6 milions, i que un poble unit de Salses a Guardamar i de Fraga a Maó té més força i més pes específic a Europa que un territori que només s'estén de Portbou a les Cases d'Alcanar.

És en nom d'aquesta necessària col·laboració que us demanem la vostra presència massiva a València el dia 6 de maig, que volem que sigui una diada especial. Una diada que simbolitzi la voluntat que tots nosaltres compartim d'anar plegats al segle XXI, de construir el nostre propi futur en llibertat. Perquè, ho tenim clar, JUNTS PODEM.

Programa
11 h: Assemblea de regidors de Cultura i de Medi Ambient
18 h: Manifestació festiva. Des de la plaça de Sant Agustí, de València, sota el lema "25 d'Abril -11 de Setembre, anem junts".
20.30 h: Lluís Llach presenta "Germania 2007". Plaça de Bous de València.

Per a informació, venda d'entrades i organització d'autobusos: 902 11 70 76
Des del sindicat volem omplir un autocar: si t'interessa, truca'ns: 93 304 68 00 (ext. 6243-6347)

la Mañana DIARI DE PONENT

Duran planteja un Consell estatal de totes les cultures

01/02/2000 | La Mañana

C.Quinatana

L'organisme 'confederal' potenciaria també a l'estranger el català, el basc i el gallec

UGT celebra a Lleida la IV Jornada Llengua, Treball i Societat

El líder d'Unió Democràtica de Catalunya (UDC), Josep Antoni Duran i Lleida, va advocar ahir perquè en un futur el Govern creï un Consell de les Cultures. L'objectiu d'aquest nou "òrgan d'expressió confederal" seria concordar totes les cultures existents a l'Estat i atorgar-los una representació a l'exterior com per exemple a través de la Unesco, va manifestar. Duran i Lleida va fer pública aquesta proposta durant la jornada de Llengua Treball i Societat que va organitzar el sindicat UGT i que va desenvolupar a l'Auditori Municipal Enric Granados.

El president del Comitè de Govern d'Unió Democràtica de Catalunya (UDC), Josep Antoni Duran i Lleida, va afirmar ahir a Lleida que és partidari que el govern creï en un futur el que va anomenar un Consell de les Cultures. El líder d'Unió va definir aquest nou ens com un "òrgan d'expressió confederal" on les diferents cultures i llengües de l'Estat espanyol serien tratades i potenciades per igual, alhora que treballaria perquè s'interrelacionessin i es coneguessin mútuament en els diferents territoris.

Duran va fer pública aquesta proposta quan li van preguntar sobre la idoneïtat de fer desaparèixer l'actual Ministeri de Cultura o bé variar el seu plantejament en el transcurs d'un col·loqui sobre articulació plurilingüe i plurinacional en el marc de la IV Jornada Llengua, Treball i Societat.

També es va mostrar partidari que les diferents cultures de l'Estat espanyol -que en tot moment es va insistir que és plurinacional, plurilingüe i pluricultural- tinguin representació a l'exterior com per exemple a través de la Unesco. Així, va manifestar que el futur Consell de les Cultures podria ajudar a divulgar a l'estranger cultures com la catalana, la basca i la gallega a partir de la delegació que enviaria a aquest organisme internacional l'Executiu central.

Conjuntament amb Duran van participar en el col·loqui Maria do Pilar Garcia Negro, membre de la Permanent Nacional del Bloque Nacionalista Galego (BNG), que va fer el seu discurs en gallec; Antoni Siurana, en representació del PSC i Francesc Ferrer, d'ERC. Aquest acte que va tenir lloc a l'Auditori de Lleida, va ser moderat pel director del diari Avui, Vicent Sanchís. La presentació va anar a càrrec del secretari general de la UGT a Lleida, Dionís Oña, i del president de la Diputació de Lleida, Josep Pont.

Per la seva banda, Antoni Siurana, va defensar que l'actual Ministeri de Cultura passi a anomenar-se "Ministeri de Cultures" insistint que l'Estat espanyol és "pluricultural". Els ponents també van reflexionar sobre l'actual model lingüístic a l'Estat espanyol. El moderador va plantejar la idoneïtat que les llengües de les nacionalitats històriques puguin transcendir a d'altres autonomies que no siguin la seva en el camp de l'Administració pública amb la finalitat d'un enriquiment i intercanvi cultural. És a dir, que un ciutadà català pugui rebre informació en la seva llengua fora de Catalunya com per exemple a Galícia o al País Basc. A aquesta proposta, Siurana va afirmar que "ho hauríem d'intentar" mentre que Duran va reconèixer que l'actual model lingüístic, que és territorial, "no és l'ideal". La cloenda de la jornada va ser efectuada per Duran i Lleida però aquesta vegada com a conseller de Governació i Relacions Institucionals. A més també hi van assistir el líder de la UGT de Catalunya, Josep Maria Àlvarez, i el síndic d'Aran.

Lleida lidera l'ús del català

Els lleidatans són els catalans que amb més diferència usen de forma habitual la llengua catalana en les seves relacions. Segons dades d'una enquesta encarregada pel Departament de Cultura, el 73,4% dels lleidatans entrevistats afirma que la seva llengua d'ús habitual és el català, mentre que tan sols pel 26,6 % és el castellà.

Si la dada es compara amb les altres demarcacions catalanes es veu com a les comarques de Lleida és on es parla més català, i supera les comarques de Girona (un 66,9%), les de Tarragona (69,1%) i la ciutat de Barcelona (un 46,2%).

El director general de Política Lingüística de la Generalitat, Lluís Jou, va valorar ahir molt positivament el fet que Lleida sigui líder en l'ús habitual del català. Jou va manifestar en la seva ponència que cal fer desaparèixer els tòpics que el català és una llengua minoritària i que és la llengua de la burgesia.

la Mañana DIARI DE PONENT

01/02/2000 | La Mañana

Balasch

by balasch

SEGRE

Jornada d'UGT sobre l'aplicació del català a les empreses

25/01/2000

SEGRE
secció: LLENGUA

Preveuen l'assistència de Jordi Pujol i de Marcelino Iglesias, entre altres

El sindicat UGT organitzarà dilluns dia 31 una jornada de reflexió sobre l'aplicació del català a les empreses, en què està prevista l'assistència del president de la Generalitat, Jordi Pujol; del president del Govern d'Aragó, Marcelino Iglesias, i del síndic del Conselh Generau d'Aran, Carles Barrera.
Així mateix, també hi participaran com a ponents el president del comitè de govern d'UDC, Josep Antoni Duran Lleida (van matisar que "no vindrà com a conseller de Governació"); el president del PSC-Ciutadans pel Canvi, Pasqual Maragall, i el secretari general d'ERC, Josep-Lluís Carod-Rovira.
El secretari general d'UGT a Lleida, Dionís Oña, va indicar que hi assistiran més de quatre-centes persones i va afegir que la llengua és cada vegada més un element integrador dels immigrants.
Per la seua part, el responsable de política lingüística d'UGT, Joan Guàrdia, va denunciar "la falta d'ambició de la Generalitat" en l'aplicació de la llei de política lingüística.

01/02/2000

SEGRE
secció: PRIVAT

A UGT no s'estan de res. El sindicat UGT va celebrar ahir a l'Auditori una jornada sobre "Llengua, treball i societat" en què havia anunciat la presència de primeres espases de la política, com Pujol, Maragall, el president d'Aragó, Marcelino Iglesias, o el secretari general d'ERC, Josep-Lluís Carod-Rovira. Finalment, i no és motiu per no donar rellevància a la jornada, només hi van assistir el conseller Duran Lleida i els polítics locals. A banda d'això, la jornada va estar molt ben organitzada i els congressistes, amb inscripció gratuïta, van ser convidats a dinar i van disfrutar d'un recital de Raimon. Fins i tot va vindre un autocar de Girona per si a Lleida no s'aconseguia prou quòrum.

01/02/2000

SEGRE
secció: L'ASCENSOR

AMUNT

DIONÍS OÑA.És el secretari general d'UGT de Lleida, que ahir va organitzar un interessant debat sobre llengua, treball i societat, amb especial referència a la llengua catalana.

EL MUNDO

Duran demana més presència del català en el món del treball

01/02/2000 | **EL MUNDO**

Jordi Oliveres

El conseller de Governació, Josep Antoni Duran, va clausurar ahir la IV Jornada sobre Llengua, Treball i Societat, organitzada per la UGT. Duran es va queixar que el català no està suficientment representat en el món del treball. A més, el conseller va proposar convertir el català en assignatura optativa en els plans d'estudi de les escoles de l'Estat espanyol. Duran va advocar també per la desaparició del Ministeri de Cultura i la seva substitució per un Consell de les Cultures.

Plurilingüístic

01/02/2000 | **SEGRE**
secció: de patac

Lluís Climent

En un lloc noble, d'acústica impecable -si els micròfons es posen bé- hi ha hagut una jornada (la IV) sobre llengua, treball i societat. Ha estat una mostra d'una realitat plurilingüística que seria ideal per a l'ús en el centre d'un estat que encara sembla resistir-se a assumir-la amb totes les conseqüències. La convivència pacífica, el respecte als timbres respectius dels diversos idiomes aportats pels ponents fan de la realitat un mosaic variat i plural. Parlant de timbres: crec que caldria elaborar unes normes d'educació -urbanitat, en deien abans- en l'ús públic i en locals tancats d'allò que s'anomena col·loquialment mòbils. La incontinència acústica no hauria de trencar l'atenció dels assistents a una jornada, reunió o assemblea formal. Sort que en els teatres i en els auditoris el públic habitual ja sap que davant de l'art cal saber-se desconnectar de totes aquelles comunicacions que puguin trencar l'encís del gaudi artístic. Tanmateix quan el seny no ens autoregula és quan cal crear codis o pautes de conducta a fi de favorejar la comoditat en la convivència de la vida diària. Tornant a la Jornada, organitzada per la UGT a l'Auditori Enric Granados de Lleida: aquests actes són d'aquells que tenen un gruix polític pel seu contingut i pels assistents. La UGT ja no és un sindicat políticament monocolor. El pluralisme ideològic i de militància enriqueix la dinàmica interna sindical i l'enforteix. L'opció clara per la defensa dels interessos dels treballadors (i treballadores) inclou el conreu de l'eina de treball, present gairebé en tots els processos i situacions, de la llengua catalana. Obrir les portes de comunicació en el món laboral i sindical enriqueix la convivència alhora que influeix molt positivament en la societat i en la família. Quan els rellotges lingüístics de l'escola i de la societat, treball i lleure inclosos, van sincronitzats podem dir que van a l'hora. Dóna bo poder assistir a actes com el d'ahir a Lleida.

la Mañana DIARI DE PONENT

No l'encerten ni amb el moderador

01/02/2000

La Mañana
secció: la picota

La UGT va anunciar que ahir l'Auditori de Lleida acolliria una jornada sobre la llengua amb una taula rodona amb el president d'Aragó, Marcelino Iglesias; el conseller Josep Antoni Duran i Lleida; el secretari general d'ERC, Josep Lluís Carod-Rovira; el president del grup socialista al Parlament, Pasqual Maragall; i el periodista Antoni Bassas com a moderador. La jornada, a més, la clausuraria Jordi Pujol. Ni el moderador...Tan sols els va salvar la cara Duran i Lleida. I no van ser baixes d'última hora. Un dels polítics ja va avisar fa 10 dies que no podria venir.

Gràcies, UGT!

01/02/2000 | **La Mañana secció: la picota**

Josep Maria Forné

Gràcies per aquesta IV Jornada sobre la Llengua, el Treball i la Societat. No conec les anteriors jornades, però aquesta que s'ha fet a Lleida ha estat un èxit en organització i estructura. Se n'han dit moltes de coses. Moltes coses per a la reflexió i altres que apelaven directament a l'acció. Ara bé, el que crec que especialment cal destacar és el compromís que heu expressat en favor de la normalitat de la llengua catalana. La vida de la nostra llengua depèn més enllà dels decrets i legislacions de l'ús social que en fem.
En aquesta jornada s'ha fet un pas reflexiu més cap a la normalitat en l'ús social de la llengua en un àmbit central de la societat: el món del treball. Més enllà de partidismes o posicions doctrinals, heu fet una aposta clara per la pluralitat de veus que amb energia han defensat la necessitat de construir un país normal, major d'edat, amb la seva llengua sense usos tòpics -només per a alguns àmbits- com ens recordava la representant del BNG que vàreu convidar.

EL PUNT
DIARI INDEPENDENT, CATALÀ, COMARCAL I DEMOCRÀTIC

500 persones, a la jornada sobre llengua a Lleida

31/01/2000 | **EL PUNT**

Lleida (Segrià). Un total de 500 persones s'han inscrit en la IV jornada Llengua, Treball i Societat que, organitzada pel sindicat UGT, se celebrarà avui a l'Auditori Municipal de Lleida amb la participació de destacats lingüistes i polítics com Jordi Pujol, Josep Antoni Duran i Lleida o Pasqual Maragall, entre d'altres./ EFE

SEGRE

Duran veu inviable que CiU doni suport al PSOE per governar si pacta amb CiU

01/02/2000

SEGRE
secció: Política

J.M.A.

El conseller i líder d'Unió considera que aquesta opció seria "gairebé impossible"

El líder d'Unió i conseller de Governació, Josep Antoni Duran Lleida, va afirmar ahir a Lleida que no és "capaç de veure" la possibilitat que CiU pugui donar suport al PSOE per governar després de les eleccions generals si els socialistes arriben a un acord amb Izquierda Unida.
(...) Duran Lleida va fer aquestes declaracions a l'arribar a les jornades sobre Llengua, treball i societat que va organitzar el sindicat UGT, que es van celebrar ahir a l'Auditori.
El líder d'Unió va participar en una taula rodona sobre l'articulació plurilingüe i plurinacional d'Espanya i França juntament amb l'alcalde de Lleida, Antoni Siurana, que va representar el PSC; el dirigent d'ERC Francesc Ferrer, i la dirigent del Bloc Nacionalista Gallec, Maria do Pilar García Negro.
En general, tots es van mostrar d'acord a impulsar mecanismes de discriminació positiva per fomentar l'ús del català o d'altres llengües que són cooficials amb el castellà a la comunitat, com el basc o el gallec.
Així, Duran va proposar una relectura de la Constitució per potenciar els autogoverns, reformar el Senat i impartir català a les escoles de la resta d'Espanya com a assignatura optativa. Per la seua banda, Siurana va advocar per potenciar la indústria cultural catalana i Ferrer va instar els treballadors a exigir als empresaris que "estimin més la llengua catalana i no tant la cartera".

El 86% dels catalans recolzen l'aprenentatge del català

El director general de Política Lingüística, Lluís Jou, va avançar ahir que una enquesta que es va realitzar el desembre conclou que el 86% dels catalans estan a favor que tots els ciutadans de Catalunya coneguin i sàpiguen parlar la llengua catalana, com pretén la política lingüística de la Generalitat. Aquest resultat ratifica el d'un anterior sondeig que es va elaborar el febrer passat, que xifrava en un 83% els partidaris de l'aprenentatge del català.
En la seua intervenció a les jornades de la UGT també va repassar a fons l'enquesta del febrer passat que, com ja va donar a conèixer aquest diari, indica que el català és la llengua d'ús habitual per al 73,4% dels habitants de Lleida, que és la província que registra un major nivell d'ús de la llengua catalana.
En un altre ordre de coses, el síndic d'Aran, Carles Barrera, va participar a l'acte de clausura i, en un discurs en aranès, va advocar perquè la Generalitat mantingui el compromís d'impulsar l'ús d'aquesta llengua. Per la seua banda, Duran Lleida va afirmar a la intervenció final que, "de vegades, els conflictes sobre la llengua són artificials". També va alabar la tasca de difusió del català que desenvolupa UGT.

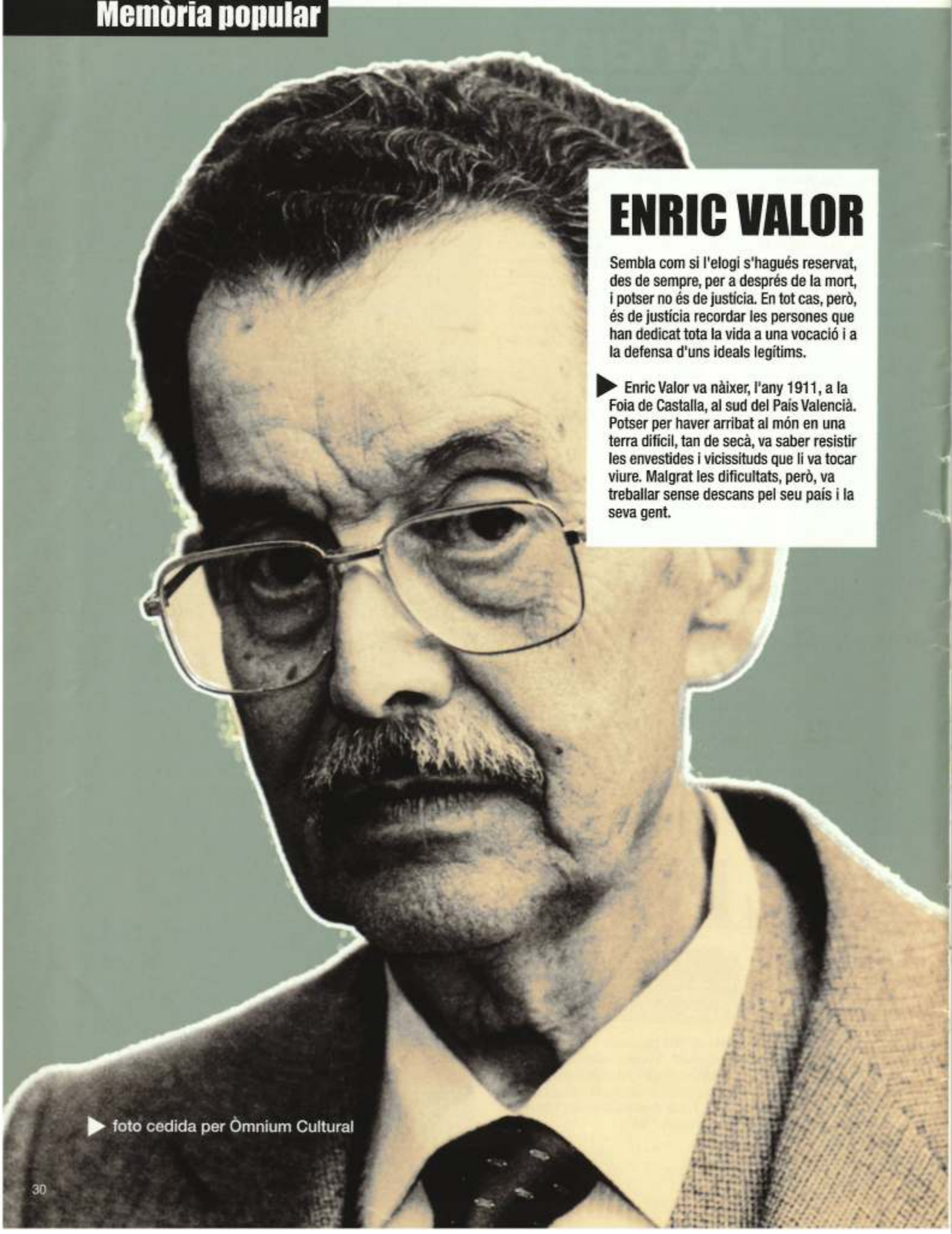

ENRIC VALOR

Sembla com si l'elogi s'hagués reservat, des de sempre, per a després de la mort, i potser no és de justícia. En tot cas, però, és de justícia recordar les persones que han dedicat tota la vida a una vocació i a la defensa d'uns ideals legítims.

Enric Valor va nàixer, l'any 1911, a la Foia de Castalla, al sud del País Valencià. Potser per haver arribat al món en una terra difícil, tan de secà, va saber resistir les envestides i vicissituds que li va tocar viure. Malgrat les dificultats, però, va treballar sense descans pel seu país i la seva gent.

foto cedida per Òmnium Cultural

UNA OBRA QUE TRANSCENDIRÀ ELS SEGLES

Van ser moltes les activitats que va alternar durant la seva vida, i sempre amb una gran capacitat de treball i fermes conviccions. Aficionat des de petit a la literatura, va destacar en aquest sentit: lector voraç i creador. Es va estrenar amb algunes aportacions literàries en publicacions del País Valencià, les més recordades de les quals, potser, són les que va fer a *El Tio Cuc*.

La seva primera novel·la, *El misteri del "Canadien"*, no va poder-se publicar per culpa de la Guerra Civil. Però, home tenaç com era, no va desistir mai i, l'any 1960, va veure editada la seva segona novel·la: *L'ambició d'Aleix*. Paral·lelament es va dedicar a arreplegar i a contar la literatura de tradició oral, amb la qual va preparar les *Rondalles valencianes*. Per fi, amb la democràcia, va arribar la trilogia *El cicle de Cassana*, que reflecteix la realitat de les comarques del sud del país.

L'obra literària de Valor és poc coneguda fora del País Valencià, però cal tenir-la present per la seva especial qualitat i significació. D'alguna manera representa la normalització de la narrativa valenciana dins del marc cultural català. La prova d'aquesta intensa labor literària són els nombrosos premis i guardons que se li van atorgar en vida: Premi d'Honor de les Lletres Catalanes (1987), Creu de Sant Jordi (1992), Premi de les Lletres Valencianes i doctor honoris causa per diverses universitats dels Països Catalans. Últimament diversos col·lectius l'havien proposat com a Premi Nobel.

> Enric Valor no es va quedar assegut a la trona de marfil per mirar el món des de lluny, sinó que va baixar a viure'l perquè estava convençut que podia millorar-lo, fer-lo més just.

En canvi, sí que ha estat més difosa la seva tasca com a filòleg i gramàtic, amb obres com *Lea valenciano en diez días, Millorem el llenguatge, Curso medio de gramática catalana referida especialmente al País Valenciano, etc.* *Ell* mateix afirmava que no s'havia proposat mai esdevenir un lingüista, que només havia volgut escriure novel·les. Per aquells atzars de la vida, però, es va convertir en una de les autoritats lingüístiques del país.

Ben segur que la seva obra té molt encara per aportar a la nostra cultura. El valor de la seva creació i investigació perdurarà en el temps i es mostrarà tan polifacètic com útil. En aquest sentit, i només com a exemple, les seves gramàtiques poden ser de gran utilitat per recuperar i dignificar usos lingüístics propis de territoris dialectals com el del tortosí, amb clares afinitats amb el País Valencià. Segurament que la visió gramatical de Valor pot aportar molta llum sobre aquesta qüestió.

L'HOME I LES IDEES

La mort d'Enric Valor no ens ha pres només un escriptor i un lingüista, també ens ha deixat sense un intel·lectual i, per damunt de tot, sense un ciutadà compromès amb el país i amb la gent, justament en un territori on la llengua i la llibertat d'expressió pateixen més atacs i persecucions.

Enric Valor va destacar per la seva coherència de pensament i d'actuació durant tota la vida. Es va mostrar ferm en la defensa de la unitat de la llengua i de la catalanitat del País Valencià: "som un poble, el poble valencià, establit secularment en un bell país, vora el Mediterrani, i que parla una llengua pròpia que ja fa temps que anomenem valencià. Es tracta d'un idioma romànic que compartim amb el Principat de Catalunya, el Rosselló, les Illes Balears, la Franja de Ponent (a l'Aragó) i la ciutat de l'Alguer a Sardenya. Es tracta, doncs, de la llengua coneguda científicament com a catalana."

Segons la seva idea de nació, la llengua representa l'eix vertebrador de la comunitat, esdevé l'instrument de comunicació per excel·lència i l'expressió del geni original de cada cultura. Aquesta voluntat dels pobles de voler ser sense deixar d'existir és l'únic que els pot salvar de l'extinció espiritual. Només l'analfabetisme dels individus pot sostenir els totalitarismes, les explotacions i les dictadures. Per això va carregar sense pietat contra el blaverisme, que tant ha procurat (i procura) deixar el poble orfe de la seva llengua, i contra l'imperialisme.

Sempre es va preocupar per servir la societat i per apropar la cultura a la gent. De ben jove, va participar activament en el moviment obrer, gràcies a l'afiliació a la CNT, i posteriorment va prendre compromís polític amb el comunisme. L'any 1937 es va allistar a les milícies republicanes per defensar els valors democràtics i de progrés que representava la república. El triomf franquista, però, va condemnar-lo a un silenci de quaranta anys que, d'altra banda, ell va saber aprofitar per aprofundir en el coneixement de la llengua: va col·laborar amb grans mestres com Joan Coromines o Sanchis Guarner, va exercir de mestre de català, etc. Amb la democràcia, va ser un dels fundadors d'Acció Cultural del País Valencià i, fa poc, s'havia afiliat al Bloc Nacionalista Valencià.

És aquí, potser, on es fa més palpable la magnitud d'un home, intel·lectual i ciutadà alhora. Enric Valor no es va quedar assegut a la trona de marfil per mirar el món des de lluny, sinó que va baixar a viure'l perquè estava convençut que podia millorar-lo, fer-lo més just. Tan gran era la seva generositat i l'amor als altres que hi va dedicar l'existència sense esperar res a canvi. Efectivament, la modèstia el va acompanyar tota la vida.

Amb la mort d'Enric Valor hem perdut una personalitat cabdal per als Països Catalans, però sobretot hem perdut un model d'actuació: saber creure en el treball i treballar per allò que hom creu.

Marc Martínez
SNI

23 d'abril Dia Mundial del Llibre No te n'oblidis

A Catalunya el 23 d'abril significa, a més de la celebració de Sant Jordi, patró del nostre país, el dia de les roses i els llibres. Aquesta tradició catalana de regalar roses i llibres a les persones que s'estimen s'ha convertit en una festa que atrau molta gent pels valors que aporta.

Des de l'any 1995, en què la UNESCO va declarar el dia 23 d'abril Dia Mundial del Llibre i dels Drets d'Autor, diversos països ja han adoptat aquesta vella tradició catalana com una festivitat més dins del seu calendari. Els catalans ens sentim orgullosos que aquesta festa s'hagi estès arreu i s'hagi convertit en una expressió dels valors de l'amistat, de la convivència i de la cultura.

Enguany ha començat la seva activitat la Fundació Dia Mundial del Llibre de Catalunya, iniciativa del Govern de la Generalitat i del sector professional del llibre de Catalunya. Un organisme que vetlla per fomentar l'hàbit de la lectura i alhora promoure arreu la celebració del Dia Mundial del Llibre i dels Drets d'Autor.

e mail: KDPR0028@correu.gencat.es

23
IV

Fundació Dia Mundial del Llibre
Catalunya